

PHONG-HOA

16
trang

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ SÁU

7

TOA SOAN VA TRI BI
55 1, BOULEVARD CARNOT - HANOI
FONDATEUR DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYEN - TUAN - MAI

DIRECTEUR :
NGUYEN - TUONG - TAM

DEPT LEGAL
• INDOCHINE
1 năm
6 tháng
3 tháng
N/A 12/1

BÁO BÔNG DƯƠNG NGOẠI QUỐC
3000 5000
1, 60 2, 60
0, 90 1, 40
ADMINISTRATEUR GÉRANT
PHAM HOC NINH

Một cái làm to

Một cuốn triện của ta xưa, bắt buộc phải có đủ trung, hiếu, tiết, nghĩa thì mới được có người đọc. Nếu không, dù truyện hay đến đâu giống sự thực đến đâu cũng mặc, không những là không ai xem, mà người ta lại cho là một truyện rêu cấm đoán nữa.

Các cụ ta xưa muốn rằng, truyện là một bài học, và như thế, nên trong truyện, người làm điều là h bao giờ cũng gặp lành, người ác gặp ác.

Đến lúc báo quốc ngữ ra đời, người ta lại định rằng báo phải là một cơ quan để duy trì lấy luân lý đã phong hóa của xã-hội, và chỉ được là thế thôi.

Đó cũng là một ý kiến — mà muốn thực hành cái ý kiến đó, các nhà đạo đức

nước ta đã hết sức tìm đủ cả h để nhồi vào óc người xem những trang luận lý vừa tối tăm vừa nhạt nhẽo như những bài luận lý mà người ta bắt trẻ con phải học thuộc lòng.

Đọc một quyển truyện hay một tờ báo đầy những bài truyện luận về tam cương với ngữ thượng, về lễ với nghĩa rúc rịt thì đọc một quyển sách giấy về luân lý còn vui hơn và có lẽ còn ích lợi hơn.

Bởi người ta đã chọn như thế, nên tự nhiên người ta quay lại ham mê những truyện chỉ cốt tả sự thực, không giảng luận lý, không giảng gì hết.

Nhiều người chưa hiểu rằng một cái luận lý xuống thì không ai ưa đọc. Nếu cứ bảo người ta phải làm thế này, thế nọ mà không giảng giải một cách rõ ràng

tại sao thế, thì không có ai nghe và để ý đến. Và muốn giảng đạo đức, thì đã có sách luân lý, cần gì phải đến truyện và báo.

Một quyển truyện hay một tờ báo cũng vậy, muốn cho người ta ham đọc, cần phải làm người ta vui, hoặc làm người ta cảm động.

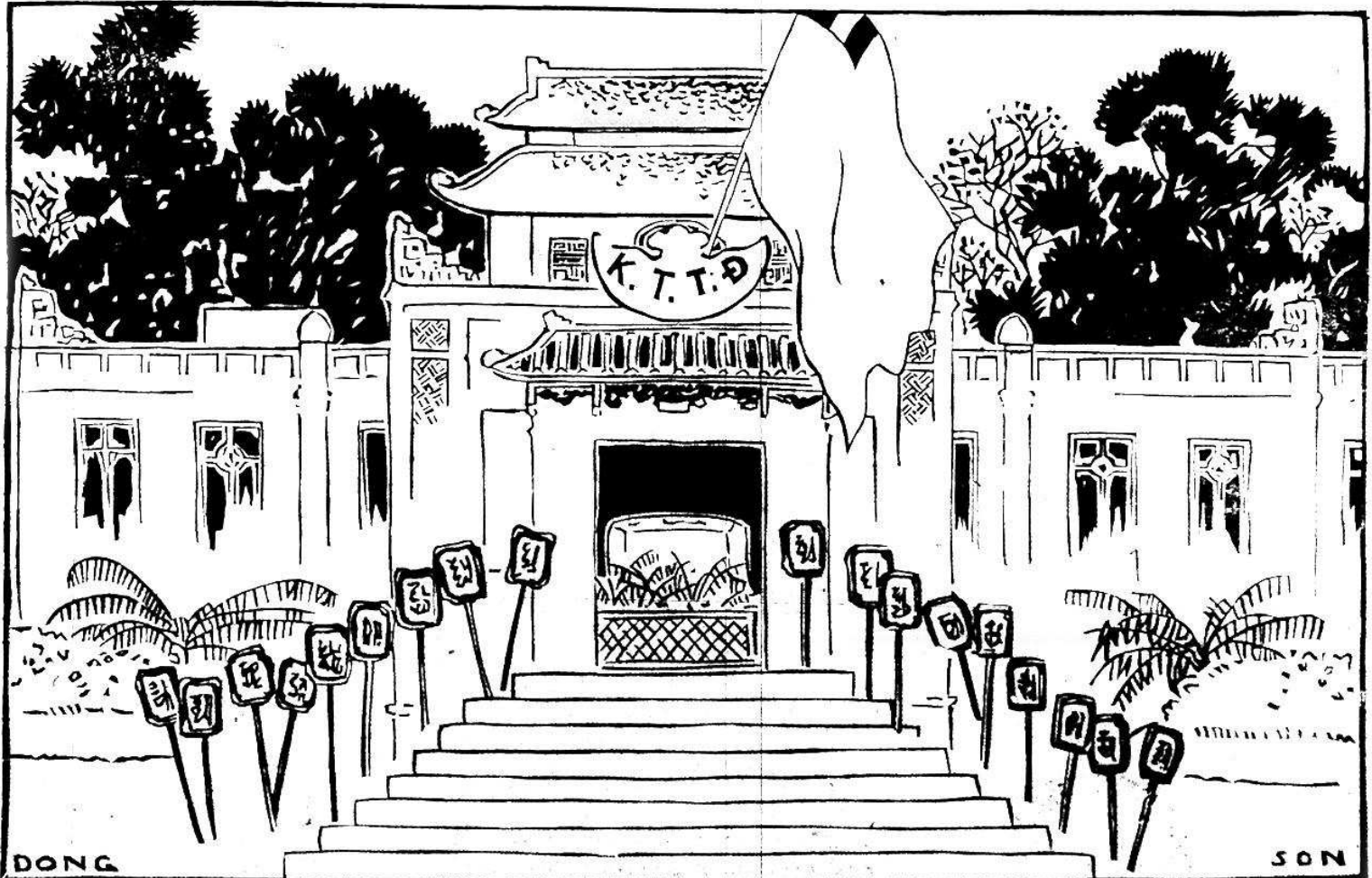
Mà muốn vui hay cảm động, cần phải giống sự thực. Những trang thái của cuộc đời, những cái tai nghe, mắt thấy đều là những bài học linh động, ảnh hưởng đến người ta và bắt người ta phải ngâm nghĩ đến.

Vì dụ như muốn giảng ai làm một người con có hiếu, thì đem những cảnh mẹ nuôi con, du yếm, khổ sở, hy sinh mà cảm động họ, có phải hơn khờ ra máng tre, gọi được cả dưới tuyết như lòng « Nhị thập

lứ hiếu » không?
Đó là một nhẽ mà bên Tây, người ta hiểu đã lâu rồi. Không bao giờ họ đem báo chỉ để giảng luân lý, vì không phải chỗ — báo chỉ chỉ là cái cơ quan để truyền bá tư tưởng và thông tin tức. Chỉ có trong nước ta, các nhà luân lý vẫn cứ tin rằng các bài giảng luân lý người ta phải ham mê phải thích đọc như tiểu thuyết.

Hỡi các nhà đạo đức xuống ! Khi thấy sách và báo luận lý của các ngài công phu soạn cho đời, mà không ai thiết đọc không ai để ý — xin các ngài chớ than phiền : phong hóa suy đồi, luân thường đảo ngược !

VIỆT-SINH

Bức tranh không lời

BÔNG CỤC VÀNG

1. Hai người ở ngoài biển vào thì tất cả đều mười lăm năm nữ tài-tử và văn-sĩ đều đứng cả dậy ngả đầu chào. Chủ nhân giới thiệu từng người với Trọng-Đức. Rồi ai nấy ngồi dự tiệc trà...

Nửa giờ sau giới ánh sáng dịu dàng của mấy ngọn đèn điện đặt trong bóng pha-lê mờ các tài-tử và văn-sĩ chia ra từng hơn một, hoặc ngồi nói chuyện về mỹ-thật hay văn-chương, hoặc đứng ngắm các bức tranh họa của Văn-Khôi. Có hai cô: một cô y phục tân thời và một cô vận âu-phục vận kèn hát rồi cùng em nhau khiêu-vũ. Có lẽ các cô thích khiêu-vũ nhưng vẫn còn bẽn lèn chưa dám khiêu-vũ với bên nam giới.

Trọng-Đức vì muốn biết rõ câu chuyện «Bông cúc vàng» mà Văn-Khôi cho là bí hiểm lắm, nên mời Hồng lại ra biển ngắm hồ. Kỳ thực Trọng-Đức chẳng dự ý gì đến Hồ, mà chỉ chăm chú vào sự quan sát âm lý, thỉnh thoảng lại đưa mắt nhìn trộm tướng-mạo cô mỹ-thuat. Nhưng chẳng cút hy-vọng vì chỉ thấy cái cười tự nhiên như cái mặt nạ che hết các tình hình có thể biểu lộ ra nét mặt Cô Lão Trọng-Đức:

— Cảm ơn ông, tôi đương sợ phải ngồi tiếp chuyện cùng học-sĩ Bạch-Hải!

Trọng-Đức mỉm cười:

— Vì sao vậy, thưa cô? ...

— Thưa ông, chỉ vì sao cả Ông ấy ca phải cái hay với truyện.

— Nhưng ông ấy ngồi chỗ nào, nhờ cô làm ơn trông cho. Ban này Văn-Khôi có giới-thiệu nhưng tôi quên mất rồi.

— Ông ấy ngồi ở đi-văng đương nói chuyện với cô Tuyết-Mai. Ông ấy là một nhà danh-thạ có thiên tài. Lúc còn làm thư ký đã nổi tiếng rồi. Ông ấy chịu khó làm, về cả ngày và bề đầu có cảnh đẹp là thế nào cũng vẽ các họa cụ

(1) Xem kỳ trước

KHAI-HUNG soạn
cùng cái ống ảnh Oriscope mờ đến tận nơi. Một năm về mùa rét mưa phùn buốt tận xương mà chiều rảo vào khoảng 6 giờ ông ấy cũng đi xe đạp tới tận gần Hà-

Bạch-Hải

đồng để vẽ một cái miếu con bên đường. Lại một lần, liền mấy ngày, lén nào ông ấy cũng dậy từ 3 giờ sáng đến đứng tựa vào một cái cột đèn điện để vẽ cây đa đến hàng Quạt.

— Nhưng tôi vẫn chưa hiểu vì sao cô lại sợ ngồi nói chuyện với ông ấy.

Hồng mỉm cười:

— Thưa ông, nếu ông ấy chỉ là một nhà hội-họa thì đã không có truyện, nhưng ông ấy lại muốn là cả tâm lý học nữa.

Ở tù sách ông ấy có rất nhiều các p: r: o: « tâm lý, « công chúng » « tâm lý phụ-tử » « tâm lý cá nhân ».

Ông ấy vẫn cho rằng khoa tâm lý có liên lạc với khoa hội-họa. Vì ông ấy thích khoa tâm lý nên khi nói truyện, rồi là khi nói truyện với đàn bà cứ nhìn đắm-dắm vào mặt người ta rồi hỏi lên màn: « Biểu-tên không thể trả lời được. Mà sợ nhất là để mình

Tranh vẽ của Đông-Son

lờ đi một câu là khiến ông ấy hiểu lầm rằng mình yêu ông ấy lên.

Trọng-Đức ngờ rằng Hồng có ý nói kháy mình, liền trả lời một câu khẩy lại:

— Nếu đã là nhà tâm-lý-học thì đoán cũng ít khi lầm, trừ ra khi đoán sai.

Hồng cười:

— Mà đoán sai luôn ... Sao mà vẫn ông giống lệt vẫn Văn-Ly thế? ... Tôi nói bao giờ cũng đúng, trừ ra khi tôi nói sai.

Nhưng sau đại khái như thế nhàn nhàn ở các bài văn trào phúng của ông ta.

Trọng-Đức nhìn vào trong phòng sẽ hỏi:

— Ông ấy ngồi chỗ nào?

— Cái ông người nhỏ nhỏ ngồi một mình ở gần lò sưởi, cặp môi đỏ thắm lúc nào cũng hé mỉm cười, chính là ông Văn-Ly đấy. Trong người hiền lành dịu dàng thư con gái thế mà văn ông ấy viết rất ác, lên không ai dám khơi cuộc bút chiến cùng ông ấy ở trên các báo chí.

Van-Ly

— Thế cái ông tức đại chiến gây, ngầm ông thuốc lá kịch xu (kia) là ai? Hồng che mỉm cười:

— Nhà thi-sĩ Taia đấy. Trọng-Đức ngạc nhiên hỏi:

— Người Nhật hay Tây lai mà tên ngộ nghĩnh thế, thưa cô?

— Không, người Annam đấy, Taia là biệt hiệu của ông ấy. Ông ấy làm việc ở công sở nên không bao giờ ký chữ tên. Vì cái tên Taia đã nhiều người quen lắm rồi. Ông ấy vừa là một nhà thi-sĩ, vừa là một nhà viết tiểu thuyết, lại vừa là một nhà họa-sĩ.

Những bức tranh kiêu-lai của ông ấy ngộ nghĩnh lắm, rất nhiều người thích, nhưng thấy học tới thì cho là rất có tình thần, thực tới cũng không hiểu.

— Thế còn thơ?

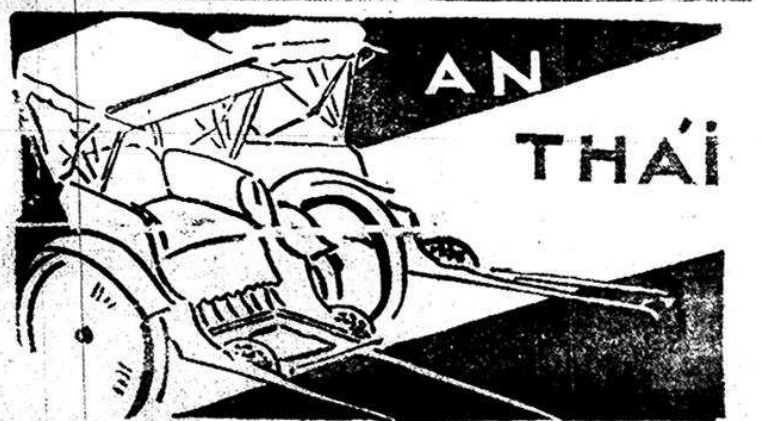
— Thơ của ông ấy cũng đại khái như những bức tranh kiêu-lai kia, nghĩa là ít người thích. Nhưng tôi thì tôi cho là hay lắm, và ý lời đều mới lắm. Những bài thơ ấy đã được dịch đùm in từ ba năm trước mà bây giờ vẫn chưa thấy ra đời. Có lẽ nhà thi-sĩ chưa có tiền in, hoặc sợ không có độc-giả chớ?

Nhưng suy-chưa xuất-tản mà chúng tôi đã được ông ấy đọc cho nghe nhiều lần. Nghe lời của ông ấy thực là một sự không may cho người nghe. Bởi cứ lúc nào, ông bặt tay ông tôi, ông mà đã bị Taia đọc thơ cho nghe thì khéo ông bỏ giờ mà từ cao đi đầu được, phải nghe cho kỹ đến tận bài cuối cùng. Một lần vào khoảng bốn giờ chiều, Tam đến chơi với thầy học tôi.

Trọng-Đức bắt đầu, mỉm cười hỏi:

— Với Văn-Khôi?

— Vâng. Hôm ấy tôi cũng có đấy. Nhà thi-sĩ ngồi đọc thơ cho đến 10 giờ đêm. Khi bắt cho chúng tôi là vừa đối vừa buồn ngủ, mà cứ phải khẹn luôn luôn và thì h thoảng phải quay đi che tay ngáp gấu.

Nếu đóng xe số 23 phố Cầu Gỗ Hanoi, vì sự hẹp hòi nên đã dọn cả cửa sông ở xưởng số 1 phố Nguyễn Trọng Hưng.

Trọng-Đức mỉm cười :
 - Thì đương khea có được không.
 Lam thế, ông ấy sẽ thôi không đọc nữa?
 - Nhưng chúng tôi vì tài mà khen cũng
 có, nhưng nhất là vì thương hại, mà

Thu-Tâm

khea. Taia hay phẩn chí lắm. Hễ bị
 công kích liền là nói đến những truyện
 gần gũi nghe mà độn tốc gây. Nào
 những tư tưởng triết học xuất đêm.
 Lúc nhà thi sĩ về rồi, chúng tôi cùng
 nhau cười rí rọai.

Trọng-Đức hỏi :
 - Có thể khuya nhỉ? Ngồi nghe
 truyện mà đến 10 giờ tối.
 Hồng thấy Trọng - Đức lưu ý đến
 những sự tỉ mỉ cho là chàng tỏ mò
 muốn rõ xét tâm trí mình thì ra rằng
 không bằng lòng, đứng im không nói
 nữa. Trọng Đức hỏi :

- Có mới nói đến vẽ và thơ, vậy còn
 tiểu thuyết của ông ấy thì ra sao?

Hồng lạnh lẽo :
 - Tiểu thuyết của Taia có đăng báo
 nhiều, chắc ông đã xem.

- Thưa cô, tôi không hay xem báo.
 Hồng định đi vào trong nhà, Trọng
 Đức giữ lại hỏi :

- Thưa cô, còn ông kia là ai?
 Hồng vẫn lạnh lùng :

- Thưa ông, nếu ông muốn tôi đứng
 nói truyện với ông nữa thì xin ông hãy
 làm xếp cái khoa tâm lý của ông lại.
 Ông phải biết rằng tôi không thích nói
 truyện với Bạch-hải chỉ vì Bạch-hải lên
 một là nhà tâm lý học, cứ hay hỏi những
 câu vớ vẩn.

Trọng Đức bèn lên cười gượng, đánh
 trống lảng :

- Xin vâng... vậy cô làm ơn cho tôi

biết cái ông đứng nói truyện với Taia
 là ai? Trông điệu bộ thì rằng chừng là
 một nhà triết-học.

Hồng đương lịch đạm cũng phải bật
 cười :

- Nhà tâm lý học đoán đúng đấy.
 Ông họ Đỗ này chính là một nhà triết
 học có toàn những tư tưởng yếm thế.
 Ông ấy cho rằng người Annam mình
 chỉ có rất những cái xấu mà không có
 cái gì tốt hết. Theo ý ông ta thì người
 Annam phải hoàn-toàn Âu-hóa mới
 mong tiến bộ được. Ông ta ghét Annam
 đến nỗi ghét cả tiếng Annam. Đấy ông
 coi, có mấy khi ông ta nói tiếng Annam
 đâu, trừ ra khi bắt buộc dĩ mới phải
 dùng đến cái thứ tiếng nôm na ấy,
 nhưng nói rất ít chỉ cốt người nghe đủ
 hiểu mà thôi.

- Vậy cái cô vận-âu-phục-thích khiêu
 vũ kia chắc cũng là đồ đệ nhà triết học
 ấy hả?

- Không, cô là một nhà nữ thi-sĩ,
 tuy chưa bao giờ cô có hề viết thơ.
 Song những bài văn xuôi cô đăng ở
 một tờ báo tây, cô thường tự ví như
 con chim họa-mi hát bông hoa mai hé
 nhị mỉm cười với trận gió xuân. Vì thế
 nên người ta gọi đùa cô là thi-sĩ, mà cô
 cũng tự nhận là thi-sĩ. Nhưng tôi thì
 ngờ rằng trong những bài văn của cô
 bao giờ cũng có ngòi bút của thầy học
 cô chạy qua.

Nhưng thưa cô, thầy học cô ấy là
 ai?

- Cái ông người bé nhỏ trán gồ, môi
 giầy, hai mắt sáng quắc, ngồi chống tay
 vào cằm ấy. Ông không biết tiếng Ng-
 thu-Tâm à?

- Thưa cô không.

Hồng bĩu môi :

- Ông làm như ông chẳng biết gì hết.
 Một là ông là cũ khoai lang vùi ở giữa
 đất cát vàng nhà quê, hai là ông muốn
 gieo tiếng ác cho tôi cứ ngồi kể xấu mãi
 bạn đồng nghiệp. Chứ tôi không tin rằng
 ông không biết một tí gì như thế!

Trọng Đức cười :

- Thưa cô quả thực tôi là củ sắn vùi
 ở cát đồi Phú-Thọ về đây. Tôi chỉ làm
 bạn cùng bươn nài, khỉ vượn, chứ các
 nhà văn-sĩ, họa-sĩ ở Hà-thành thì trừ
 Văn-Khôi, thực tôi không biết tiếng
 một ai. Vậy cô làm ơn cho nghe truyện
 ông thi-sĩ Thu-Tâm.

- Thu-Tâm là một người thông-
 minh, đọc sách nhiều, viết văn cũng
 lắm, nào Pháp văn, nào Quốc-văn.
 Nhưng chàng mắc hai bệnh thông
 thường trong làng văn nước nhà : bệnh
 đa sầu và bệnh chỉ nói đến mình. Trong
 hết thảy các áng văn chương của ông
 ta, từ câu thơ cho đến cuốn « trường
 thiên tiểu thuyết » chưa hề thấy ông ta
 quên ông ta bao giờ. Vì thế cho nên
 ông ta thường bị Vạn-Ly công kích dữ
 dội ở trên báo chí, nghĩ cũng đáng
 thương. Hôm nay hai ngài chạm trán
 nhau trong thế nào cũng có truyện. Ai
 ngờ một ngài chỉ ngồi cười nụ, cái cười
 ấy rồi sẽ diễn lên bao những câu văn
 mật mề, và một ngài chỉ ngồi chống
 tay vào cằm mà nhìn vợ vẫn trong cõi
 mộng, cái nhìn ấy rồi sẽ biểu lộ ra
 những câu văn thâm, sâu bi.

Khúc-Chiết

- Truyện cô lý thú quá...! Nhân tiện
 cô cho biết cái ông ta béo tiếng nói hò

bó, cặp môi như thỏi lửa kia là ai vậy
 Hồng cười :

- Đó là nhà văn-sĩ Khúc-Chiết. Ông
 ta tâm địa khá lắm, nhưng phải cái tính
 thô lỗ, mà cách xử thế lại vụng về. Chồng
 tôi thường ví ông ta như một con gấu
 Còu vùi vào trong rừng thì có cái đặc sắc
 này là dùng rất nhiều phương ngôn
 tục ngữ (có khi đến 7 phần 10 một bà
 vắn) còn 3 phần 10 thì có đến một nửa
 chữ Pháp và chữ Nho sáo.

- Thế cái ông ngồi bên nhà văn-sĩ ấy
 trông như mi như con gái là ai vậy,
 thưa cô?

Hồng tỏ ý tôn kính trả lời :

- Đó là nhà họa-học Hồng-Trung. Ở g
 này nhũn nhặn lắm. Những bức họa vẽ
 của ông đã lừng tiếng ở bên Pháp. Nhưng
 ông không hề khoe khoang với ai bao
 giờ. Một lần tôi cư tụng ông ở trước
 mặt mọi người, ông vội gạt đi mà từ
 tốn đáp lại rằng : « - Thưa cô, tôi rất
 xấu hổ. may sao bên Pháp người ta lại
 chuộng lạ, thì chỉ những bức họa của tôi,
 vì mất bộ nghĩa tranh sơn đã quen lắm
 rồi. Vậy tôi chỉ có một mục đích là
 kiếm gạo... »

- Tôi xin trân trọng cảm ơn cô đã đưa
 tôi đi quanh một vòng trong thế giới
 văn học và mỹ thuật nước nhà. Vậy xin
 hỏi cô một câu sau cùng nữa : ý kiến
 cô đối với Văn-Khôi thế nào?

Hồng ấp ứng đáp :

- Ông Văn-Khôi là thầy học tôi.

Trọng-Đức mỉm cười :

- Xin cô làm bình phẩm Văn - Khôi
 như một nhà họa-sĩ thường.

Hồng đã mạnh bạo hơn, ngâm ngĩ
 mấy giây rồi nói :

- Ông Văn Khôi là một nhà họa-sĩ
 rất có nhiều ảnh hưởng.

Tôi đương nghe giờ câu truyện th
 bỗng có người vô mạnh lên vai tôi. Tôi
 quay lại thì là nhà y-khoa bác-sĩ LÁI
 người ngồi bên cạnh tôi, lúc dự tiệc trà.
 Bác-sĩ cười, bỡchúng tôi :

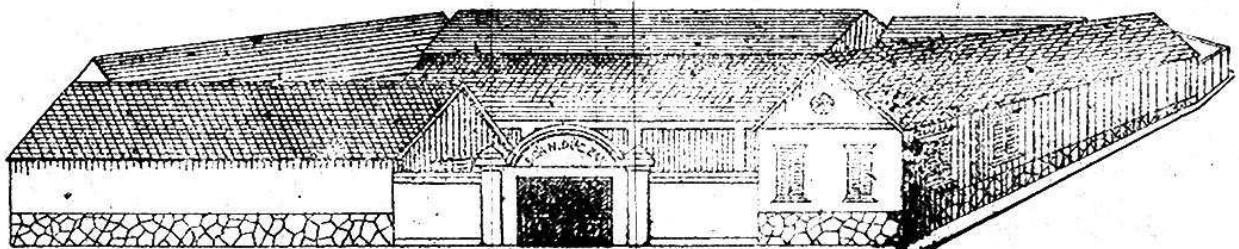
- Mời cô và ông vào nghe câu truyện,
 rất lý thú của Văn-Khôi.

(Còn nữa)

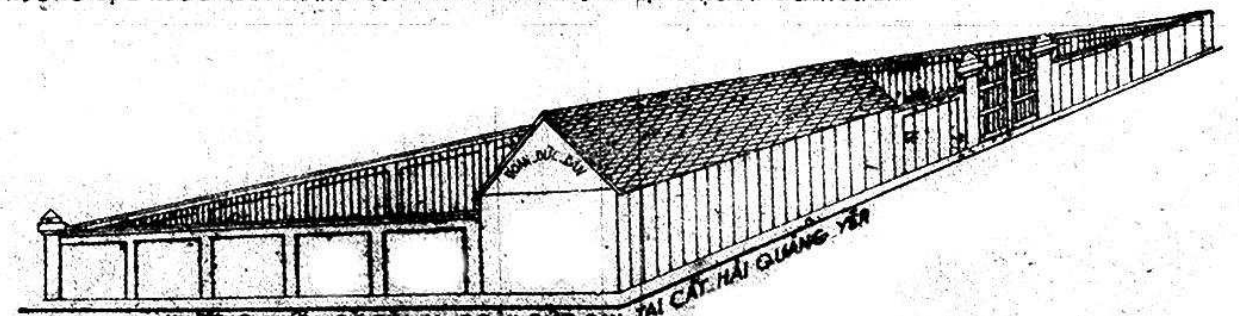
KHAI-HUNG

Cửa hàng bán
Nước Mắm
 32 Phố bờ sông
Hàng Nâu
 (Quai Clémenceau)
 HANOI

Phố bến
Tàu Thủy
 Rue Maréchal Foch
 HAIPHONG

XUỐNG LỘC NƯỚC MẮM TRẮNG CỦA M. ĐOÀN ĐỨC BAN TẠI CÁT HẢI QUẢNG YÊN

XUỐNG MŨI CÁ CỦA M. ĐOÀN ĐỨC BAN TẠI CÁT HẢI QUẢNG YÊN

Cửa hàng và xưởng mắm do M. Đoàn Đức ban quản trị lấy

Những việc chính cần biết trong tuần lễ này

Cố lý Nam kỳ cũng sẽ có tiền trình mới?

Theo tin ban đờng nghiệp Lê Courrier de Saigon thì cố lý quan Toàn-quyền đã tư cho quan Thông Nam-y nghiên cứu xem có thể đủ thêm chỉ bảng giá này Nam-kỳ sẽ có thứ tiền mới lưu-hành.

Phát được hai nhân viên hội kín tại Kim thành

Haiduong - Có tin quan huyện Kim thành (Haidrong) mới bắt được hai người tình nghi có chân trong chi bộ hội kín về tuyên truyền tại hai xã.

Xét rồi qua loa, quan huyện đã giải hai người lên tỉnh để quan Chánh-án định tội.

6 người tù vượt ngục ở Côn-Lôn

Nam-vang - Cách đây hơn một tháng, 6 người tù ở Côn-Lôn đã cùng xuống bể vượt biển đi trốn.

6 ngày đầu trôi dạt vì họ đã dự bị lương thực trước Lương can, phải uống máu và nước tiểu cho đỡ khát. Nhưng thời chẳng có tiền lờng, 20 ngày gồng giữ bề bề cách thức trên mặt biển. Sau trôi rất vào bờ biển Xim-la thì còn sống sót hai người: Lương-vân-Tai và một người bị cá mập ăn mất một tay.

Lương-vân-Tai hiện đã bị giam tại khám lớn Saigon, còn người kia giam tại khám lớn Nam-vang.

Việc thuyên chuyển ngạch giáo học thi sai

Trước đã có nghị định - và đã có thi hành - bắt các ông giáo học thi-sai ở Đông-bằng và Trung-châu đến 39 tuổi thì phải đổi lên Thượng-du để các ông giáo trên đó về thay cho công bằng.

Nhưng xét ra cuộc thuyên chuyển đó rất lớn công qui vì đổi mỗi người đều phải phụ cấp 15 đồng trở lên, lại vào lúc khủng hoảng này thì công qui càng lớn gấp bội nên nghe đâu các quan đầu tỉnh đã xin quan trên cho hoãn cuộc thuyên chuyển đó. Các ông giáo học thi sai ở đâu cứ yên đấy.

Nếu vậy, cũng mừng cho các ông ở Đông-bằng và Trung-châu đỡ lo phải đổi lên Thượng-du, nếu cuộc khủng-hoảng còn giằng dằng nữa.

Hoa-kieu ở Việt-nam quyền 80 vạn đồng để giúp nước

Được tin hội-trưởng hội Việt-nam Hoa thuong vừa quyền được hơn 80 vạn đồng để gửi về giúp quân lính kháng Nhật ở Sơn-bãi-quan.

Số tiền này sẽ gửi thẳng cho quân kháng Nhật ở Sơn-bãi-quan, sau thì phải đại biểu về nước xem xét tình hình rồi rết.

Quảng đông Quảng tây và Phúc kiến biểu tình đánh Nhật

Quảng-dông - Thấy tình thế mặt Bắc nguy ngập, các tướng lĩnh mấy tỉnh Quảng-dông, quảng-tây và Phúc-kiến đã họp tại Quảng-dông một kỳ quân sự hội-nghị để thảo luận vấn đề xuất binh, và đồng thanh quyết liên lạc làm một, kéo cả lên miền Bắc đánh quân Nhật.

TIN NGOẠI QUỐC

Chính trị nước Pháp Chương trình tài chính của nội các Daladier

Paris - Quan tổng trưởng bộ tài chính Lamoureux đã đề ra Hạ-nghi-viện bản chương trình tài chính của chính phủ đã được các ông Tổng-trưởng g. chuẩn y.

Theo chương trình này, số dự toán chỉ còn bao hụt 66 triệu, các khoản chi phí bớt được 2217 triệu.

Về bình bị tiết kiệm được 838 triệu.

Giảm các công tác được 462 triệu.

Các m.n tiết kiệm vật vật 303 tr.ệu.

Về lương bổng lộc 4 triệu.

Lương quan lại trên 20.000 quan một năm đều phải chịu một thứ thuế riêng.

Chính trị nước Đức Chính sách chuyển chế của Hitler

Berlin - Nội trị nước Đức thay đổi hẳn từ ngày Hitler và Von Papen lên cầm quyền.

Nhĩ viên Đức và các hội đồng ở Prusse bị giải tán, nghị viên Prusse xem cũng khuy lỏng đứg vững Tự do ng n luân kém hẳn báo chí công kích chính phủ bị đình bản hay tịch biên, các cuộc hội họp phải xin phép, việc canh phòng nghiêm ngặt hơn trước nhiều.

Ai cũng cho ông Hitler muốn thi hành chính sách độc quyền vì xem tình hình chính trị rất nặng, song trái lại, ông vẫn tuyên bố hết sức làm cho thế giới được hân-hỉnh, khi tiếp báo g.oi ngoại quốc.

TIN TRUNG-HOA

Mã chiếm-Sơn lại ra đánh nhật.

Nam-kinh -- Mã chiếm-Sơn đã phát đại biểu tới Nam-kinh trình rằng bốn vạn quân của mình đã kéo đến Nhiệt-bà để đánh quân Nhật và xin lương phụ cấp cho quân lính biên thiếu cả lương thực và quần áo, Phái Mã sẽ đi Genève để bày tỏ rất rõ rệt với hội Quốc-liên về tình hình Mã-châu từ ngày thuộc Nhật

Người Nhật tinh nguyện rút lương giáp chiến nhanh.

Hàng-kh -- Một số đông võ quan trong hội-thau-muu Nhật xin nhà nước rút 3 000 lượng bạc trong ba tháng để lấy tiền phụ cấp quân đội quốc-phong.

Theo gương đó, 2500 hơ thuyền liền báo nhau bớt một ngày lương để gúp việc chiến tranh.

Berlin - Ông Hitler vì lương

Berlin - Ông Hitler định bỏ số lương 1000 cho g. quyền cảnh binh và hội viên đảng quân sự, đội đồng quốc gia xã hội bị bãi bỏ về việc xung đột thì n.tra vừa rồi.

Tôn Khoa lập hiến pháp mới cho nước lâu

Nam-kinh - Tôn-Khoa sau khi từ h. chức Viên-tướng vận lập pháp đã lập một hội đồng để lập lại nền kinh tế mới cho nước Tàu.

Hội đồng đã họp để bàn định phương pháp t. ào bản h. cứu phi mới do Tôn-khoa chủ tọa

Trung-hoa mua 50 triệu đô-la khí giới của Đức

Thiên-lâm - Tướng-g.oi-Thạch đã ủy cho một viên đại biện đứng lên mua khí giới của Đức tới 50 triệu đô-la Khí giới Đức đã làm xong Trung-hoa mới chuyển, còn chuyển nữa chừng trong tháng hai này cũg g.oi

40 vạn quân Tàu miền Bắc dự bị đánh Nhật

Vừa rồi chính phủ Nam-kinh đã phái Hoàng-thiên-Hương sang quảng-dông bày tỏ rõ lòng quả quyết kháng Nhật của chính phủ Hiệp-quan lính miền Bắc có thể giúp cự với Nhật đã được 40 vạn người

Thủ tướng Mãn châu bị ám sát

Bắc-binh - Theo tin một tờ báo Tào, Thủ-tướng Mãn-châu Trịnh-biến-Tu vừa bị mưu sát ở ga Trường-xuân trong khi đi thăm nguyên-sơai Muto giờ về bị một viên đạn vào bụng khá nặng. Hong thủ là một đảng viên đảng độc-lập ở Cao-ly hiện đã bị bắt

Hoa-kieu ở Việt-nam bớt ăn cứu nước

Dân Hoa-kieu ở Việt-nam vừa tổ chức mới hội « bớt ăn cứu nước ». Một ngày mỗi nhà bớt ăn tiền 2000 để giúp binh kháng Nhật. Mỗi được vài tháng đã gửi được 3 vạn lượng bạc thuong-hải cho đạo quân 19 2 vạn lao cho quân nh.tra cũng đồng lãi: và 2500 bao gạo cọng 10 vạn đồng tình bạc Đ. g-pháp

H. lại còn phải đại biểu về nước tuyên truyền chính sách đó

Đức bảo Đại đi tuần du

Him 14-2 vừa qua, từ 20 tháng giêng Quý-dân, Hoàng-thượng đã ứng với quan Khâm-sứ Châtel đi tuần du các tỉnh miền nam Trung-kỳ.

Hoàng-thượng thăm các nơi: Pleiku, Kontou, Banmehoat, Nha-trang, Phan thiết và Dalat.

Diễn kịch 1 tiền kịch

Đến tối thứ bảy 11 Mars và chiều chủ nhật 12 Mars, học-sinh ban Tú-tái và ban Cao-dăng tiểu-học trường Hồng-Bàng sẽ diễn kịch tại nhà hát Tây để lấy tiền giúp hội Tế-bần là một hội nghĩa có tiếng nhất ở H. thành.

Mỗi buổi sẽ diễn 2 vở: một bi-kịch kịch (a và một hài-kịch (b):

I -- MỐI VÀ CŨ (Điạ-vị người dân là trong xã hội Việt-Nam)

(Sưu tập TU-NGOC 2 - UN CLIENT SENEUX (Sưu tập G. COURTELINE)

Hai vở đều đã luyện rất công phu, mong rằng bà con H. Thành sẽ ủng hộ một cuộc vui đích-dàng.

Tiệm Đức Thắng
Bán thuốc lá
148, Boulevard Albert 1er Dakao

CHUYÊN NGHỀ
NHỮNG BÁN CUNG BUÔN
QUANH NĂM KHÁCH
KHỨA LUÔN MỒM
NÓI NANG

NGÂM XEM NHAN SẢO
LÀ CẦN
VÔ: VANG TÌM ĐẾN
HIỆU
TRẦN QUANG

NHỊN GƯƠNG CHỢ
NGẮM BỘ RANG
XEM RA MỚI BIẾT
THỰC RANG
KÈM
XUÂN!

NHÀ GIỜNG RẪNG
TRẦN-QUANG-MINH
199 PHỐ HÀNG ĐỒNG

CHỮA XONG
CĂNG NGẮM
CĂNG SINH
GIỜ AI GIÁM
BẢO LÀ
MINH VẬU RANG!

KHOA HỌC

Cách cười

Xem bài trước, ta đã biết cái cười rất có lợi cho tinh thần và thân thể ta, cái cười làm cho ta sống lâu, trẻ bền làm cho ta mạnh mẽ, tinh nhanh, khỏi phải những vết răn của sự lo phiền, những ngấn của nước mắt vạch trên bộ mặt

Vậy ta nên cười, khi gặp dịp nên cười, thấy sự nên cười!

Nhưng chớ lạm dụng cái cười. Cười luôn luôn, cái cười không đúng cười là cái cười của người điên dại. Chả những thế, cười lắm, cười quá độ, không lợi ích gì cho tinh thần, thân thể mà lại làm cho ta choáng váng, đau đầu, miệng mồm có khi làm cho nước mắt nhòe xa. Lạc cực sinh bi, « vui quá là buồn » là thế!

Ta phải biết cách cười thế nào cho không hại mà có ích.

Trước hết ta hãy xem có những cách cười nào? Ta mới biết:

1. Cười nụ hay nhướn cười, m' m cười là cười béu mép, cười nỉm miệng

2. Cười gương bởi một sự vui mừng là cái cười đối giá, cái cười bị buộc.

3. Cười nhạt là cái cười nụ gương cười.

4. Cười thâm là cái cười giấu trong

Cách dạy đàn lồi mới

(đọc học không hiểu hơn một đôn tây)

Vi ai cũng phàn nàn rằng tiền tiêu lại phí công và tốn về sách đàn, bởi thế nên quyền « TÂN ĐIỀU CẨM » mới ra đời do một nhà danh cầm nổi ở Nam-kỳ là HỒ-kim-Chi (tiên-sinh lần phiên dụng công khổ công ra một phương pháp rất mới mẻ, nay đã được hoàn toàn độc sắc để hiển thị hậu tri-hậu.

Có đủ các bài Saigon bài Huế và bài tân này, các bài, còn bài ca chính tay tác giả soạn ra toàn là vấn chương về luân lý cả chế từ xưa đến nay chưa hề có quyền sách nào dạy đàn bằng một như thế bao giờ.

Khôn khổ 31x21, bìa cứng, giấy tốt, dầy (nổi) rất rõ ràng bắt đầu ngày 15 Février 1933 sẽ có bán tại nhà in-giác bở-hở và các hàng sách khác.

Có gửi bán tại Tin-đức thư-xã Saigon.

phôi trong tim, không biểu lộ ra ngoài.

5. Cười « hở mồm cái răng » tức là cười hoa, cười thành thực, theo ý muốn của mình.

Cái cách cười ấy sẽ khác nhau như thế, là bởi có mục đích khác nhau!

Có khi cười là để chế giễu kẻ khác, có khi cười để chiều lòng người, có lúc cười để che sự hổ thẹn, sự thất vọng của mình, lại có lúc ta cười là để cười vì thấy sự đáng cười.

Cũng vì mục đích gì nên cái cười của Tu-Xương có người cho là « cay chua mặn chát » quí! Cũng bởi lẽ ấy mà cái cười nhiều khi đối giá, vô vị, vô ích.

Vậy ta chẳng cần gì mục đích nữa, ngoài cái mục đích cười sao cho ích, lợi!

Thì nên xét xem cười cách nào hơn.

(Còn nữa)

VĂN-HẠC

Shu nữ.

Chị em hãy coi chừng

Tâm lý chị em ra sao, bạn nam thì có lẽ hiểu hơn chị em tự hiểu. Vì thế, từ đời tam khoản, mưu thần chước quỷ, họ lừa rồi chị em làm cho chị em sa vào vòng tình ái bất chính.

Thích đẹp, thích ai khen mình đẹp, mình có duyên dâm thâm là tình chung của đàn bà. Họ lần la theo đuổi chị em rồi ca tụng nhan sắc: nào cặp mắt bồ câu, nào cặp môi sơn hô vân vân ...

Thường tình người ta để có thiện cảm với những kẻ láng béc, khen ngợi mình, chị em thấy xiêu lòng, hoặc chị em có kiên gan mà làm tình chẳng nữa, họ cũng nhẫn nại đuổi nạy một ít, sai một ít kỷ cho chị em phải cảm họ mới nghe.

Chị em ta danh giá, ưa tiếng đồn thắm u? Họ đem cái danh vị đó để tham thực của họ ra khoe, như họ có là tên dân trắng, họ cũng giả mạo là đó, là ham để quyền rũ chị em cho dễ.

Nếu chị em ưa van sầu thâm, ưa khó: hảo thương huyền họ giờ luôn những giọng: « coi! bụi hồng mù mù, bao nhiêu

lâu nay chỉ gạt là một mình, giờ mở gặp người đồng bệnh. Vạn rông ý mới sao đối với lại chị em nó du đờn thành thốt thế! Cũng đi đường thành thế! chừng nào chị em càng sa vào vòng lưới của họ. « Yêu vì van chớ chớ chị em thẹn trước thế là thành ao chính đờn, có để địa vị ấy chỉ là cái vỏ.

Một số ít chị em như ảnh hưởng của báo chí, cách ở đi qua làm đến đến để xã hội, sự kín bịt trần truồng vì thế đã thoát ra ngoài tục lệ, chị em ưa mong được người chào, chị em khi lối lạ: khác phượng giá, từ cảm. Biết thế, họ làm một món phẩm lạc, về ngay những chuyện tình ích quốc lợi dân để m' m ch' m' bay yêu của chị em.

Dẫu dẫu để những « môn thuật » của họ là thế. Dùng những cách giả dối để quyến rũ lừa lọc « cướp » ái tình của bạn gái là thế. Nhưng chế họ bao nhiêu lại trách chị em bấy nhiêu. Trách chị em không có quan niệm sát sà, thật thực về ái tình, trách chị em không biết xét người, trách chị em nhẹ dạ. Mà trách chị em rồi, nghĩ lại cũng không phải. Nên trách cái chế độ giáo dục, cái mà ta gọi là « phong hóa » tốt đẹp kia. Việc gì những bậc làm cha mẹ lại không cho chị em được giao thiệp với bạn trai? Có giao thiệp gần gũi họ, chị em mới không có thói ái tình nóng nảy để ngọt phôi sinh g' m' là trái g' m' giữa nhau « chị em mới để xét tình tình họ rồi nhân đó biết họ là người xứng đáng mà trao hôn ái tình trong trắng cho khỏi hối hận đời này. Mà cho các nhà « đạo đức » bảo rằng » kết là phong hóa suy đồi, là lý trí thua sự, chị em cứ dẫu đi mà họ giao thiệp với đàn ông. Người cái lợi ích có san hệ tới sự chung thân của chị em còn, cái lợi ích là nhân đó mà chị em biết thêm, hiểu thêm, tìm con mắt cũng xa thêm.

THUY AN

Họ chia buồn

Người mình đi đưa đám ma!

Tết năm nay các ngài dùng giày gì?

Giày Kim-Thời

(Marque, dessin et modèle déposés)

Kiểu rất đẹp, mũi láng Hoa-kỳ rất tốt, đế cao-xu đen đúc ở bên Pháp, đi bền gấp bốn lần đế da hay đế crepe, không chượt và toét ra như đế crepe, trông đẹp và nhẹ như đế da, đi mưa không thấm nước. Giá rất hạ.

Bán buôn và bán lẻ:

VAN-TOAN

98, Phố Hàng Đào, 98 HANOI

ANH - MỸ - THUẬT

Hiệu Khánh-Ký công-ty

3, Rue Borgnis Desbordes (Phố Tràng Thi số số cầm Hàng Trống)

Đã nổi danh ở Pháp và khắp cả cõi Đông-dương

Giá Quảng Cáo

Ảnh 13 x 18 cả khuôn và sơn verre (theo kiểu bên) 2p.00 1 cái

Ảnh 18 x 24 cả khuôn và sơn verre (theo kiểu bên) 3p.00 1 cái

Chuyên-môn làm ảnh Phóng Đại

30 x 40 cả khuôn giá từ 5p.00 đến 9p.00

50 x 60 — id — — 8p.00 — 15p.00

60 x 100 — id — — 15p.00 — 30p.00

Đại-lý: FILMS AFFA

có ống kính rất sáng

Ảnh lại bằng đèn flash đẹp như ảnh bèo Âu Mỹ vậy.

Kể từ 1er Janvier 1933

200 SỞ BIỂU...

Ai sẽ chúng ???

36 đóm... 58 đóm... Các Nhà...
Mỹ 64, Hàng C 3, từ 6:00 giờ lên lầu bưu
sân biển mặt số.

Thế nào là

« Phòng - Tịch »

Bệnh Phòng-Tịch dân óng, đến bà trẻ
lực yếu thì óng hay bị, từ 25 đến 50 người
trời hay bị lãn. Vì con nó rệu rầy với
bàn tích óng. 2. Ăn xong đi ngủ hay đi
khí ngay sau bữa h. 3. Nơi ở phòng-tịch.
Khi làm bệnh này cây 100, tức cổ, tức
ngực, con không muốn ăn, ăn thì ợ,
thường đau bụng, đau lưng, chân tay mỏi
mệt. Bị lãn nên sắc một vàng, đa bụng
giầy. Mỗi ngày 1, 2 chén, lúc uống 3, 5 chén
phòng-tịch mới được Con Chim không
cứng phát, dùng bệnh thì thấy dễ chịu hoặc
khỏi ngay. Mỗi chén chia hai bữa óng
G 0p40

VŨ ĐÌNH-TÂN

178 bis, Route Lach-tray — Haiphong
An Tu Kim 1.ên năm 1926

Các nơi đại-lý

HANOI: M. B. 22 H.S. phố Hả; Trần-vân
Huân 99 phố M. 1. Quận-Tiến-Kỳ 44 phố
hàng Lọng, Ng. 5. Quận-Liêu 25 phố hàng
Đông — HÀ ĐÔNG: Hiền Nam-Thợ Chợ
Bưởi, Báo-Chiến Photo, phố Bruxelles, Hàng
Pháo ở Chợ Lúa — NAM-ĐÌNH: Hội Ich
sinh-Đường 19 phố Khách, Hưng Long 9
Nang-Tiêu — HÀI-LƯƠNG: Hiền Chi-Lan
11 Đổng-Thi — LẮC-NINH: Vinh-sinh 123
Tiền-an — SON-TAY: Vạn-Thành 27 Mậu-
Tiêu — HÀI-HONG: Hộ Nam-Tào bán
sách số 48 phố 1. Cầu — VINH: Sĩ-hi-Tuy
phố gare — HUẾ: Vinh-tường 49 Gia-long
SAIGON: Hưng-tường 12 E-pagne
Các tỉnh trong Trung-kỳ có đại lý bán.

Thuốc tế thấp gia truyền đã ngoại trăm năm

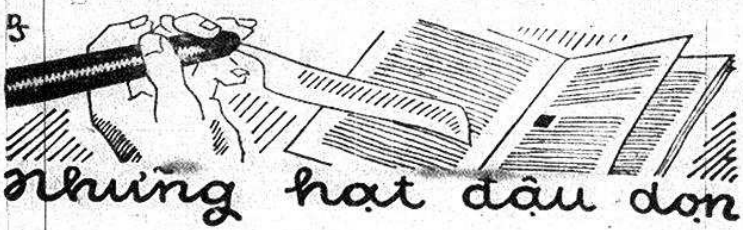
Cuộc sống quá hà, ai ở ai bị bệnh tế thấp
nhức mỏi gân xương, tế bị gõm da, cánh
tay lắt chắt lưu lượng khí dầm giữ như
kính cầu, xin mời đến XONG-THÀNH 34
phố Chợ Đuôi Hanoi là nhà gia truyền làm
thuốc tế thấp, chế ra có thuốc bóp ngoài
và thuốc uống trong rất thần hiệu. ai dừ.
cũng được khỏi bệnh. trăm người không
sai một, thuốc bóp ngoài mỗi chai giá 0p20
thuốc uống trong mỗi hộp 2p00.
Lại có bình thuốc lọc giáng rất hay, điều
0p60 một lọ, ai chữa khớp lậu giang
không khỏi không phải giả tiền.
Thuốc bóp ngoài có thể rút nước lậu
giang mỗi hộp g 4 2p00.
Các thứ thuốc sắc trên, uống êm hòa không
khô không chất độc, gợn xin mời chiếu có
xa viết thư về có thuốc gửi đi.

TA TAY

Xong-Thành có
gi của... cũng
có... hàng
của... áo
pull-over của hiệu
CỰ - CHUNG dệt
có phẩn xuất sắc
chẳng kém hàng
của tây chít nào.

CỰ - CHUNG

63 Rue de la Citadelle Hanoi

AI tung được không khí?

Trích ở bài « Nhật với Tàu » (Ngô-báo
số 1932):

Gần đây người Nhật tung ra cái không-
khí tên đánh Nhiệt-hà
Cá lẽ Chuyết-phu 'rồng lặn, nghe lằm
hệch dịch sai đố: 'Chữ người Nhật không
tung được không-khi đâu? Vì làm gì có thứ
« không-khi tiến đánh »?

Ván chương « không mùa »

Trích ở bài « ván chương với ngày xuân »
trích mùa xuân xem tiết của Nhật-Nam thư
xã:
Ván chương là vật « không mùa »...
Thế thì ván chương Nhật-Nam thư xã
cũng khi đấy, vì là ván chương « nửa mùa »
còn hơn được thứ ván chương « không
mùa » một bậc.

Chan chất

Công trích ở sách mùa xuân, trong bức
« tự bàn về rên theo văn hóa mới »:
Dưới giàn tường — vì chan chất những
hoa...
Trường chỉ có tiếng đập tai mới kêu chan
chất được chứ?

Cùm tít nó lại..

Việt-An viết ở mục phụ nữ, trong bài
« gia đình với ván chương » (ván chương
của Mmc Việt-An, Nguyễn-Phùng):
Cái cùm gia đình cùm tít mãi cả ván chương.
Sao lại cùm tít? Mà cùm thế nào được
ván chương. Và nếu muốn cùm thì phải
dùng cùm chữ, sao lại dùng cùm? Họ
chẳng dùng cùm để nhốt thì còn có lẽ. Nhưng
rồng chẳng nhốt được ván chương: Có
chẳng dễ nhốt ni lông nhà văn-sĩ giới?

Mùi đời

Việt-An lại viết:
Vị ở đời có nhìn rõ đời, mới biết mùi đời.
Không, Việt-An làm đấy, nhìn rõ đến đâu
cũng không biết mùi được. Muốn biết mùi
lắt phải cảm.

Vấn tâm sự

Cũng ở mục ấy, trong bài « Tâm sự và
ván chương », Việt-An tả lối vấn tâm sự:
1. Vấn tâm sự là lối vấn dòm óc mình, dò
mình mà tả.
Việt-An làm đấy l đến so mình cũng
không thể dòm thấy được nữa là (c) l
2. Vấn tâm sự là lối vấn giết ruột mình,
giết ruột người.

Không, ruột nó có sống đâu mà giết
được:

Người nhật...

Cũng ở mục ấy trong bài « đức hạnh và
ván chương »:
Người văn chương bủi bùi, nó dĩ không
khô, không nhạt...
Người văn chương có thể khổ khan như
Việt-An, nhưng khó lòng mà nhạt được.

Lên mắt nhìn

T trích ở « tâm lý học mới: Như ai »
(cũng trong cuốn văn chương Việt-An
Nguyễn-Phùng):
Lên mắt nhìn bằng lòng nhìn.
Lên mắt nhìn thế nào được?

Thế thì mù rồi!

Cũng trong tiểu thuyết ấy:
Mắt mình càng thấy rộng tungch.
Lên mắt cổ nhìn thì mới ra coi thấy, chứ
mắt rộng tungch, mới ra là không coi con
người, thì mù từ mắt rồi!
NHẬT-GIAO-CAO

Những chữ nho không nên dùng

— Muốn biết rõ tiền đồ của phụ nữ
Việt-nam, xin ngắm kỹ các cô tân thời

Vẽ ảnh truyền thần bằng than hay mực tàu
Thật giống, thật khéo Không phai màu
ảnh bán thần 50 x 60 2p90
Ở xa xin gửi ảnh mẫu về cho
M. TRƯƠNG-TRONG-BINH
Office Indochinois du Travail
81 Route Mandarine Hanoi

Có nhận gửi hình đi các nơi theo lối Nhà hóa giao ngân.

TAN-THÀNH
145 HÀNG BẠC HANOI
BÔNG CHỮA VÀ BÁN
BỦ ĐỒ PHỤ-TUNG
XETAY
KIỂU MỚI
GIANG ĐẸP
GIÁ ĐẸ

NHÀ THÍ NGHIỆM BỆNH LẬU GIANG

Đã phát minh những thứ thuốc chữa về bệnh ấy

Hệ quả Minc LÁ-Huy-Phách làm thuốc đã làm năm, đặt phòng riêng để thí
nghiệm bệnh Lậu và Giang mai. Hồi năm 1931 đã phát minh những thứ
thuốc này để chữa về bệnh ấy. Lậu mới phải (état aigu) bắt cứ mới, máu
hổ tít, chỉ dùng từ 4 đến 6 lít khối hãm, mỗi ve giá 0p40
Lậu lâu năm état chronique thường sinh nước tiểu vàng đỏ, hay đục cũng
là vẫn vẫn lúc đi tiểu thấy bóng, từ chỉ mỗi một, yếu đuối và con sinh
nhiều chứng khó chịu khác nữa. Như thế chỉ dùng 2 ve lít trạng giai mỗi
ve 0p60 và 1 hộp to để ngủ-tặng-trừ làm 2p. hộp nhỏ 1p. là khối hãm.
Thứ thuốc này ai dùng không khỏi sẽ giả lại tiền. Con bệnh giang mai thì
bắt cứ dùng đến dần, nước thuốc của bản hiện cũng chóng khỏi hơn là
bệnh lậu. ai ai đều biết Muốn hỏi điều gì định theo timbre op05 giả lời ngay
Ở xa mua thuốc gửi thư về sẽ cách hóa hóa
giao ngân (C. P.) thư và mandat xin đi:

(M. Lê-Huy-Phách 12 Route Sinh-từ Hanoi (Tonkin

THUỐC LẬU HỒNG-KHÊ

Là một môn thuốc ngoại khoa gia truyền ngoài trăm năm, lại nhờ được sự kính trọng của chúng tôi trong mười năm nay, để phòng ngừa truyền môn chữa và chữa bệnh có hiệu quả mai nên phát minh ra được nhiều loại thuốc rất hay chế luyện theo phương pháp một phương thuốc rất hoàn toàn chỉ uống trong bốn tiếng đồng hồ là hết bệnh không bắt đi đại tiện như vật và nhọc mệt không hại sinh dục, đau hạ vị nữa cũng uống được bệnh mới phải ra mồ hôi nên buổi tối, hoặc bệnh đã lâu chưa khỏi một lúc mới khi ngủ trên thức ăn trong người uống này lại thấy có mồ hôi và cảm thấy nước tiểu có vẩn, uống thuốc này đều khỏi rất sạch. Thuốc đã mau khỏi lại không sợ phát, nên được anh em chỉ em đồng bào tin dùng mỗi ngày thêm đông, và anh em này người tập cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi rất sạch, cũng rất kỳ diệu. Những thuốc nào hay bằng thuốc lậu Hồng-Khê. Giá 0p50 một hộp, bốn giờ sáng mai mới phát hành lên số 1000 rất kỳ diệu đầu đau xương rất thì tức đầu thì thì đau, rầm rầm cả hoa khô, phá lỗ khắp người có đinh thối phào sắp nguy đến thì bệnh chỉ bằng một hộp thuốc là cải tử hồi sinh trong 24 tiếng đồng hồ không phải dùng nước không phải làm việc như thường không hại sinh dục. Cũng 0p50 một hộp. Xưa một ai hỏi lại hoặc có thư về tập có thuốc gửi đầu lại nơi mua thì 0p50 một hộp không phải chịu tiền cước.

HỒNG-KHÊ DƯỢC-PHÒNG

84, Route de Huế (cạnh chợ Hôm) Hanoi - Tél. 755

Đại lý: Hải Sản Vinh sát tiền Huế. Số 73 Belgique Hà Nội; 13 Rue des Courtoisiers Hà Nội; Châu thành Hưng Yên. N° 148 Bd Albert 1er Dezhou Beigon

THUỐC LẬU THANH-HÀ

Bệnh lậu là một bệnh có vi trùng (gonococcus de Neisser) khi mới mắc quy đầu sưng, ra nhiều mủ đôi khi chảy máu. Từ ba tháng trở đi, nếu chữa không hết mủ bệnh tiến triển (état chronique). Tuy vậy, để chữa hơn lúc mới bị, mà ra ít bệnh có khi không có, song những khi một lúc, thức khuya rượu say, bệnh lại phát, trong nước tiểu thường có vẩn như sợi chỉ (filament), nhưng rất khó chữa, có người dùng đại đầu mấy năm không khỏi. Ngại nào muốn khỏi một cách chắc chắn xin mời mua, hoặc viết thư về hiệu THANH-HÀ mới mắc đóng số 6, bệnh tiến triển số 7, chỉ trong vài tiếng đồng hồ là bệnh đỡ ngay. Vì loại thuốc hòa bình không bắt đi đại tiện, không mệt nhọc như những thuốc có ban mủ. Dùng thuốc đi làm như thường.

Giá 0p50 1 hộp

Sau khi bệnh tình đã khỏi đầu ông muốn được đổi bỏ cho sạch thì xin như xưa (khỏi vàng đầu ông lại tình nguyện v.v.) thì nên dùng KIẾN-TRINH-TỬ-THẬN-HOÀN. Đơn bà muốn được hình ảnh đầu hòa bình để phòng sinh-dục, khỏi khi-lưu, đau hạ vị v.v. thì nên dùng BỔ-TRINH-CHUNG-TỬ-HOÀN. Hai môn thuốc này si dùng qua công đều được là quả rất mỹ-mãn. Giá một hộp 1p00. Ở xa viết thư về hiệu bệnh sẽ có thuốc gửi cách thanh-bá giao-giữ.

Có phòng riêng để tập rửa rất vệ-sinh
Có nhận chữa không khỏi không lấy tiền

Thanh-Hà dược phòng
55, Route de Huế, HANOI

Tuyệt hết Bệnh lậu. Giang

Các ông bạn khi khỏi chứng bệnh lậu. Bị được đem lại nước tiểu khi vắng Tắm rửa với cốc trắng thấy lẩn vẩn đục. Như đầu người cái giầy như như mới, qui đầu thường ướt đôi đôi thỉnh thoảng ra đôi tí mủ. Hoặc sáng khi ngủ dậy, trước khi tiểu tiện nên thấy một chất trắng trắng như sữa đặc, ăn của độc hoặc làm việc gì quá độ bệnh lại phát, thì có người xương khớp thường thấy đau mỗi như thể đầu là có mủ lưu chữa được thì hẳn, đi các công lại nên thường phát như vậy. Muốn trừ hết bệnh của anh ta dùng ngay thể thuốc kiến tinh tuyệt lậu (thuốc triết ngọc) giá 1p50 một hộp như 2. Shop. sáng 4. 5 hộp là khỏi dứt. Vì thuốc kỳ diệu nhiều người dùng qua, nên đã biết tình nguyện của thuốc kiến tinh.

Còn người đang thời kỳ phát hành đi đại tiện một cơn cương dương thấy đau một bệnh ra mủ ra mủ; đó là thời kỳ bệnh đang phát. Như thế dùng ngay thể thuốc kiến tinh bệnh (Thuốc chữa đang thời kỳ phát) giá 0p50 một hộp như 4. 5 hộp sáng 6-7 hộp là khỏi ngay. Mà người bệnh giang phát ra thì thấy hấp hối rồi hết quy đầu là loét mình mẩy như một mủ mủ xương đau, thỉnh thoảng thấy phát thì giật giật. Như thế dùng ngay 4. 5 hộp thuốc Giang giá 0p70 một hộp là khỏi ngay.

Những thuốc để kể ra đây đều không phải không hại sinh dục. Hiện đã nhiều người sống khỏe, và đã nhận được nhiều giấy chứng chỉ của các người uống khỏi gửi về làm ơn. Đáng nhẽ các giấy chứng chỉ cũng tên các người cảm ơn để các ông bạn biết. Nhưng bệnh này là bệnh kín. Vậy xin mời ông.

Bình-Hưng 89 Pavillons (phố Mã-Mây) Hanoi - giấy số 543

KIM-HUNG

104 Bis ROUTE DE HUÉ-HANOI

THUỐC-LẬU HỒNG-KHÊ

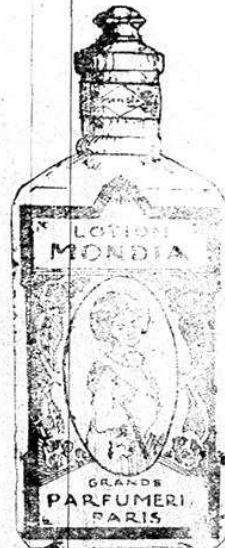
VÔ ĐỊCH

1\$00

Một Lương tôi bị đau mai à tại chỉ uống 3 lọ thuốc của hiệu này khỏi rồi. Cầu bao tôi uống gì. - Phòng Tiết.

PHÒNG TÍCH 0.50

Các quý khách ai đã dùng qua phải tập gây ta, gây xin học tập. Đây của hiệu TOÀN THANH chỉ muốn là M. PHAM VAN SIU ở 37 Rue de Valenciennes Phố Hàng Lược) thì chắc cũng công nhân cũng gần như là tay nghề hàng hàng này, song sự bền, và có nhiều điều chỉnh kèm cho những giấy dùng m y và là của đẹp và nhà nhện hàng gây đồng loạt nhiều. Vậy xin mời quý khách của số 50.

Thư latin hiệu «Mondias» ray để tên và tốt hơn các hiệu khác.
Các ngày dùng nước hoa rồi đầu nên nhớ cho được hiệu này mà mua
Có bán khắp nơi

CINÉMA CARNOT
Rue de Valenciennes - Hanoi

Rạp này g để cho phim mới. Tối nào cũng chiếu từ 7 h 30. Giá vào xem rất hạ: Op15 - Op10 - 0,05 - 0,03. Ngày nào cũng đổi trở. Chủ nhật có chiếu miễn phí từ 3 h 30

CINÉMA PALACE
Du Mercredi 15 au Mardi 21 Septembre 1933
PATHE JOURNAL
Actualités animées par avion.
PATHE NAFAN
présentent deux célèbres artistes
GAGY MORLAY & VICTOR FRANCOIS
dans
ARIANE
JEUNE FILLE RUSSE
Une belle page d'amour de poésie et de douleur.

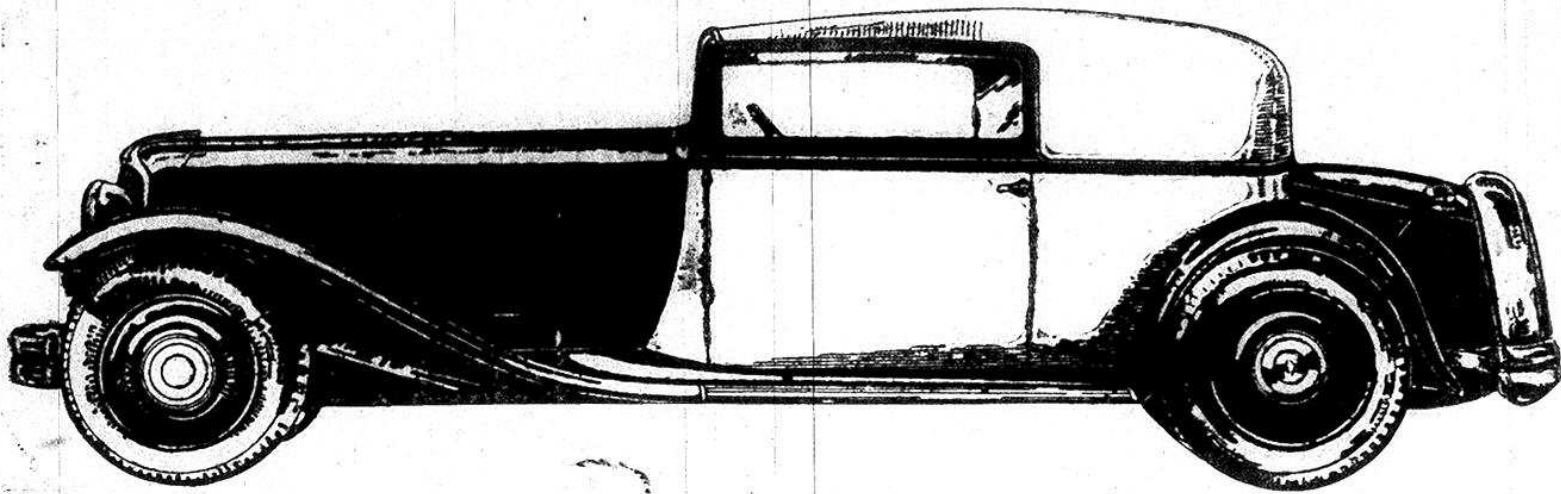
CINÉMA VARIÉTÉ
Ce soir:
UN VIEUX GARDON
avec
MIRCEL LEVESQUE

Ai muốn chữa quá bệnh và trả tiền thuốc lúc bệnh đã bớt?

Người nào mắc bệnh ngay từ đầu đã chữa nơi không bớt nên đến nhà thanh niên khoa học Bảo An số 9 Phố nhà Thợ (rue Lamblot) Hanoi sẽ được chữa chữa, chóng khỏi và nếu đã tốn tiền mọi nơi mà bệnh chẳng bớt sẽ được trả tiền thuốc lúc bệnh đã giảm.

Chuyên trị: lao, xẩy phò, khí huyết trắng phác tế liệt đau xương và các bệnh kỳ quái. Ở xa hỏi thuốc nên gửi phong tem trả lời lấy thuốc nên gửi mandat (poussin tiền cước gửi thuốc). Chỉ cứu các bệnh nguy nan miễn tiếp các bệnh th rôg. Thư và mandat nên gửi đến người quản lý: M. Nguyễn-tiến Đức 9 Rue Lamblot Hanoi (lờ tiếp khách từ 2 giờ đến 5 giờ; Ngoài giờ đó chủ nhân mất đi làm x vắng)

CHÍNH THỰC XE CỦA PHÁP
MÀ CÁC NGÀI HOAN NGHÊNH HƠN CẢ

Xe Nerva Sport
hiệu RENAULT

8 máy một hàng

STAI.

HANOI-HAIPHONG

ĐẠI-LÝ ĐỘC-QUYỀN

Nghe hát quan họ

Một đêm ở Lũng-giang

của VIỆT-SINH

Trong một gia đình nhỏ ở Lũng-Giang, (Lũng Lím) chúng tôi ngồi đợi mấy cô con gái Lím đến hát quan họ. — Đây là hát đêm, một lối hát riêng ở tỉnh Bắc, cũng tựa tựa như lối hát trống quân, nhưng nhiều điệu và hay hơn.

Ser lình có đã cho chúng tôi gặp được người bạn quen ở hội Lím đưa chúng tôi về nhà để đi gọi mấy cô hát giỏi ở vùng Lím đến hát. Đêm xuân ấm áp như đêm nay mà được nghe hát, nói đàm luận câu chuyện quê hương là một cái thú chơi xuân, nên chúng tôi vui lòng hết lời.

— Các ông chịu khó, ngồi đợi để tôi đi gọi người hát — chúng phải lâu lắm mới thấy một cô hát mới được.

— Sao vậy ? Các cô ấy không thể đến được à ?

— Không được ! Hễ tôi nói cho các ông nghe : các cô hát tôi gọi đây toàn là con nhà từ tử, ngày làm ruộng đêm lại dệt vải. Hát như thế này, nếu cha mẹ biết thì vẫn giữ không cho đi. Vì thế nên phải đợi các cô đợi xong vải thước vải rồi mới có thể giữa người nhà mà đi được.

— Thế còn các cô ?

— Các cô biết hát thì xin muốn đi hát lắm, nhưng phải đi chờ đợi dần, các cô mới dám nhận lời. Ngày hội thì lại khác, không những các cô được tự do mà cha mẹ có khi lại muốn cho các cô đi nữa — vì hát hay được chúng chị em khoe, và thường thì có nào hát hay vẫn để đất chồng.

Tôi nói :

— Kể cũng thú đấy nhỉ — Thế có bao giờ vì mê hát mà lấy nhau không ?

— Cái đó cũng có — người ta đi hát hội như thế cũng có kết quả đấy.

Có theo như lẽ nghĩa của ta, thì cái tự do cũng hơi lạ, nhưng mà cũng hay hay, cũng chẳng phải là một cái tội nặng gì; các cô vùng này có lẽ vì thế mà yêu mến sự hát. Phong tục giản dị khiến các cô khỏi phải những cái lễ nghĩa rắc rối nó bó buộc, mà các cô vẫn giữ nguyên được cái tính tự nhiên và đằm thắm, là cái đặc sắc của con gái vùng Lím. Không kể một lối hát hay như hát quan họ đã làm cho cái đời nhạt nhẽo và tẻ nhạt của dân quê ta được thêm phần vui vẻ.

Tuy câu ví xưa :

Trái Cầu vồng Yên-thê.

Gái Nội-duê cầu Lím.

có ngụ ý rằng gái Lím là gái làng lơ nhưng thật ra cái lơ lơ ấy, chẳng qua là cái tính tự nhiên của người con gái đẹp mà thôi.

Bấy giờ đêm đã khuya, ông bạn tôi trở về, đưa hai cô con gái được vào nhà. Hai cô như sượng sùng hết lên, cả tiếng chào rồi khép nép, đứng đưa vào vách, áo nâu, yếm trắng, hồng tối khuya vuông vẹo, nửa mặt chỉ thấy đôi con mắt long lanh.

Theo lệ, tôi mang cốc trà đến rồi mời :

— Hai cô soi trà, rồi hát cho chúng tôi nghe với.

Một cô nhiều tuổi nhất trong hai cô đỡ lấy miệng trà rồi nói :

— Chúng em nhà quê hát chẳng ra gì, chẳng bỏ để các ông cười.

— Các cô lấy cốc trà làm sao nhỉ. Hai cô cũng cúi đầu sẽ cười rồi bước vào ngó trên phản cùng quay mặt vào nhau.

Tôi nói đùa :

— Sao các cô không quay mặt ra đây mà lại cứ chụm đầu vào nhau thế ?

Một cô thưa :

— Chúng em phải thế mới hát được ạ. Ông bạn tôi hãy giảng giải :

— Thế bảo gọi là hát đúm, phải súm vào nhau chứ. Họ phải trông nhau thì thì mới giống liếng cho đều được. Hát

quan họ không như hát trống quân, phải đi ra là hai người cùng hát thì mới hay.

Câu hát thì cũng nhiều trên sáu dưới tám, nhưng hát ngắt ra làm ba bốn nhịp, rồi thêm vào những câu đệm như : này ới ơi... ới người tình nhân đây ơi... lình lình... cho nên hát rất khó hay vì phải ngẫu dãi mà lểo xuống cho khéo.

Ông vừa nói xong, thì hai cô hát đi đầu lên tiếng hát, tiếng trong mà thanh, hai giọng cũng theo nhau nên tuy hát khế mà cũng sang sảng và lan ra xa :

Yêu nhau... xich lại cho gần...

Hỡi người tình nhân đây ơi...

Câu hát và giọng hát của chúng nghe nhàng, êm đềm như cái tình ngày thơ của các cô gái vùng Lím có cái sắc đẹp kín đáo và thủy mị. Người đẹp bao giờ cũng tình tứ, nên các cô mê hát, vì trong lúc hát có diễn được cái tình muốn yêu uất trong lòng.

Nhưng nghe câu hát tự nhiên tôi thấy có một cái cảm giác buồn, cảm giác buồn.

— Tôi đến gần một cô hỏi truyện :

— Cô học hát có lâu không ?

— Cũng lâu ạ. Chúng em học hát tự

một cái buồn âm thầm và hơi chán nản, không bao giờ tôi biết rõ hơn lúc này, cái thú vị êm đềm của vờn trẻ, oái oăm, cái buồn rầu của cảnh đời quê, mà các câu hát đã diễn ra trong trí nhớ.

Tôi đến gần một cô hỏi truyện :

— Cô học hát có lâu không ?

— Cũng lâu ạ. Chúng em học hát tự

thủ nhỏ, những lúc công việc thong dong, chúng em tập hát rồi chị em bảo lẫn nhau. Đến ngày hội, em lại theo các chị em đi hát tập.

— Ngoài ngày hội có bao giờ cùng bên nam hát không ?

— Thưa, ít khi lắm ạ. Trước có lẽ hát thì ngày đình đám nhưng cũng đã lâu, thành thử chỉ có ngày hội chúng em mới được hát tập đấy.

Tôi hỏi đùa gặp người hát hay có cô em người ta không ?

Cô bé làm duyên, cười cười rồi cúi đầu nhìn xuống yếm.

Câu truyện đương công thì tôi đã gần sáng, các cô sắp phải trở về. Trước khi đi, chúng em cùng hát một tiếng hát lời buồn, giọng nghe rất buồn rầu. Tuy gặp nhau là lần đầu, nhưng mỗi đêm đi cùng các vị bạn đồng vi những câu hát hay, nên tôi sắp xa nhau cũng có chút ngậm ngùi, Các cô cũng cũng vậy, nên lời hát như thêm ân ái, thêm xót thương.

Rầu lòng vậy, qui chức gì...

Qui chức nghĩ... em trở ra đi...

Rầu lòng vậy, rầu lòng vậy...

Lúc tiễn đưa hai cô ra đến cổng làng còn đông đông nữa ở nhà về, cảm tay lại hẹn ngày gặp nhau. Nhưng nói vậy mà vẫn biết rồi đây chưa biết bao giờ mới trở lại đất này.

Khi thấy bóng hai cô trên đồi Lím xa xa, lúc bấy giờ như hương con của núi, yếm trắng trong mà, tự nhiên tôi làm nhâm nhâm :

Rầu lòng vậy, rầu lòng vậy...

Rầu lòng vậy, rầu lòng vậy...

VIỆT-SINH

SÁCH HỌC

Xin giới thiệu cùng các đọc giả cuốn sách Học: bạn đời :

« Les Epreuves écrites et orales du Certificat d'Etudes Primaires Franco-Indigènes của các ông giáo : Nguyễn Đức Báo, Đoàn Văn Đăng và Võ Như Lâm mới soạn xong.

Quyển sách ấy giấy 474 trang, giá 1p20 bán buôn và bán lẻ tại Quảng. Địa quán 43 Phố Hàng Giấy Haidrong, và tại Quốc Hội, Thư-quán số 35 Hàng-Bông II anoi.

Xin lưu ý đến nhà trồng rừng Trán-Quang-Minh 199 phố hàng Bông Hanoi

Từ-Ngọc-Liên đồ
 (18) Bày làm phố Hàng Gai,
 Chăm lâu thực rất tài,
 Chăm người không sai một,
 Thầy thuốc đó biết ai ?
 Già, nhói
 Cổ phát Tê - Ngoc - Liên
 Chăm lâu thực như thần,
 Chăm người không sai một,
 Bệnh nặng cũng không lên,
 Khôn rắng máu lập lại da nâng
 Vừa hồi dưỡng mồm đã nói phảng
 Lập hội hàng Gai nhà thầy làm
 Chẩn môn chữa lâu chữa ai bằng,

Thơm nhất thê giới

NƯỚC HOA HIỆU CON VOI

Jasmin, Violette, Quelques Fleurs, Fleur d'Amour, Nardoise Noir, Rose Menthe.

1 lq 3 grammes Op20,	1 lq 1p80,	10 tá 17p00
1 lq 6 grammes Op30,	1 tá 2p70,	10 tá 62p00
1 lq 20 grammes Op70,	1 tá 6p30,	10 tá 62p00

Mạch dùm.

Hiệu đồng xe số 29 phố cầu gỗ Hanoi vì sự đẹp bởi nên đã gion cả vào trong xưởng số hai phố Nguyễn-Trọng-Hiệp (phố giữa cầu gỗ đi vào ngõ Gia-nghê)

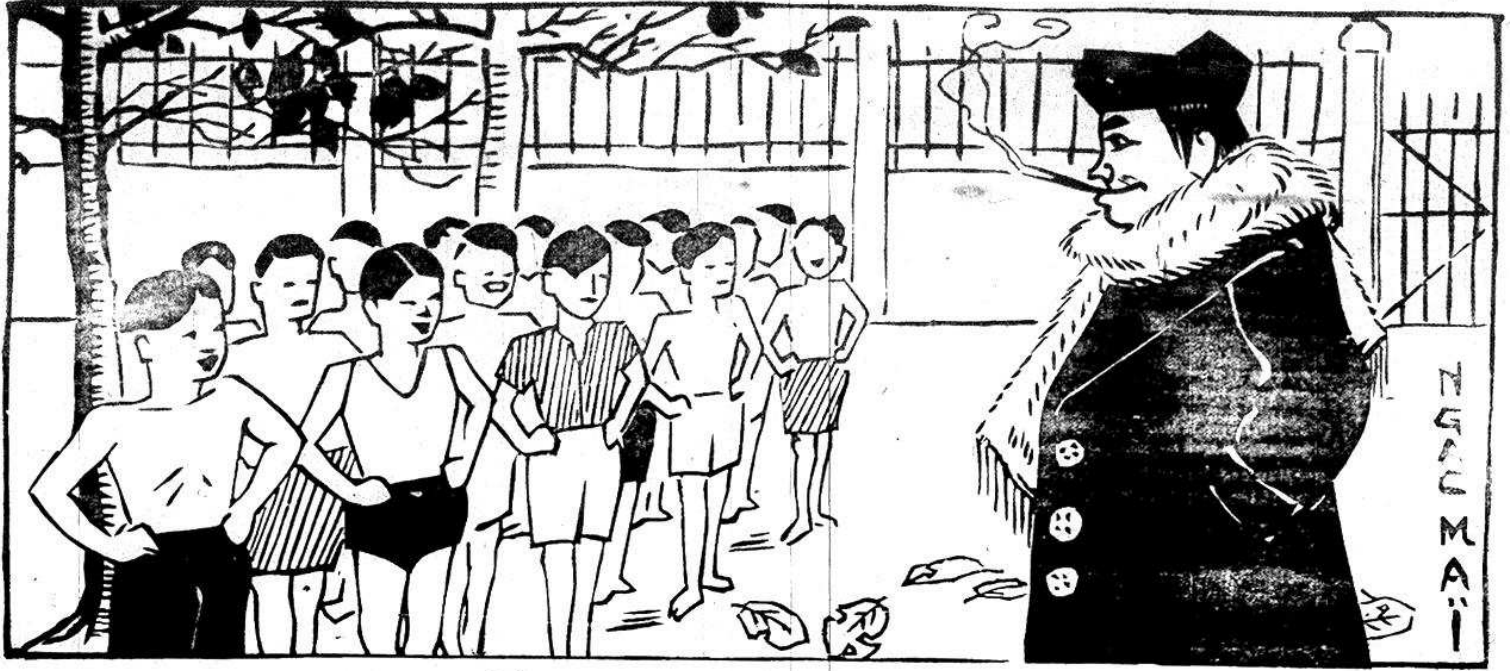

Đông - Mỹ

Nickelage émailage su four réparation des cycles.
 34 rue du Papier, Hanoi

PHÚC-LỢI

79 Avenue Paul. Doumer à Haiphong
 Các hiệu to các tỉnh có bán

Thầy giáo - Các anh lười lắm! giờ thế này mà kêu rét!

.. từ nhỏ đến lớn ..

Dịch ăn tiền

Ăn tiền ở nước ta đã thành ra một cái «dịch». Cái dịch này hại hơn là cái dịch tả, hơn dịch trâu bò, lừa lợn, lâu lắm, không biết bao giờ cho khỏi được. Đó là một cái bệnh ít phải có vì trùng. Con vi trùng của bệnh ăn tiền, không đầu, không đuôi, có lẽ lại không mình nữa. Chả thế mà lấy kính hiển vi thật tốt mà soi cũng không thấy gì. Neurơ loài vi trùng vốn thế, càng nhỏ lại càng mạnh, mà con vi trùng bệnh ăn tiền mạnh gấp trăm gấp nghìn con vi trùng của bệnh tả hay bệnh dịch hạch.

Con vi trùng ấy cũng như các vi trùng khác, không biết ở đâu sinh ra. Người ta bắt nó mới đầu ăn ở trong óc người cơ bệnh rồi lan theo mạch máu mà đi khắp cả lục phủ ngũ tạng. Đến lúc ấy thì không tài nào chữa được nữa. Chết đi nó mới theo mà chết.

Con vi trùng ấy thích hơi đồng hay mùi vàng bạc, nên nó truyền sang người khác cũng là vì đồng xu hay đồng bạc sáng chói.

Nhưng không phải là người nào mà phải con vi trùng ấy là mắc bệnh. Chỉ những người nhận có cơ thể thuận lợi cho sự sinh sôi của giống vi trùng ấy là dễ mắc.

Khốn một nỗi, ở nước Việt nhà, những người ấy nhiều lắm.

Các nhà sư tu...

Chùa Hòa-giai là một cảnh chùa có tiếng ở Hanoi. Các nhà sư chùa Hòa-giai, cũng có tiếng là những ông sư chân tu.

Chân các ông tu, tụng các ông cũng tu. Nghĩa là tiền cúng khách thập phương thu được nhiều, các ông theo Phật Tồ bố thí cho kẻ nghèo, làm những việc công ích, chứ ra lúc nào các ông tư bố thí cho các ông. Mà thường thường các ông tư bố thí cho các ông: đó cũng là một việc thiện, vì các ông cũng là kẻ nghèo, các ông được ăn sng nặc sướng tức là kẻ nghệ được ăn sung mặc sướng.

Trong chùa có ba ông sư chân tu: Ông Giám-tự và hai ông sư ông. Ông Giám tự vốn muốn cho hai ông sư kia được chịu sự khổ hạnh như Phật Tồ mà ở chùa Hòa-giai lại ăn ngon mặc ấm, sợ hai ông kia lạc mất lòng bồ đề, nên vì hai ông mà bày hai ông đi chỗ khác.

Hai ông sư ông cảm ơn lòng tử tế của ông Giám tự nên ngày đêm lo nghĩ giải cái ơn ấy. Thì gần đây, hai ông làm đơn thưa ông Giám-tự tự tiện ibay đi đòi đồ cổ-tích trong chùa mà không trình báo cho trưởng Bác cô được biết. Ý bản hai ông nghĩ rằng làm thế chắc ông Giám-tự sẽ bị phạt tù mà ở tù chắc là chịu được sự khổ hạnh như Phật Tồ.

Tâm địa các ông mới thật là tâm địa kẻ chân tu. Vậy mong cho các ông chóng lên Nát-bần để thành chánh quả **Thế giới hòa bình**

Đầu năm 1914 đầu đầu cũng nói đến hai chữ hòa bình, nước nào cũng xưng tụng hòa bình. Giữa năm có trận chiến tranh Pháp, Đức, rũ rột gớm ghê, còn

ảnh hưởng mãi đến giờ.

Đầu năm nay, đầu đầu cũng nói đến hai chữ hòa bình, nước nào cũng xưng tụng hòa bình, nhất là nước Nhật và nước Tàu.

Hội nghị hòa bình ở Genève vẫn làm việc cho hòa bình của thế giới, mà tiếng súng vẫn nổ bên Mãn-châu.

Gần đây, Nhật đòi ra hờ quốc-Tàu cũng đòi ra hội vạn quốc. Có lẽ cũng vì hòa bình cả, mà rồi đây, Nhật giết Tàu, hay Tàu giết Nhật cũng là vì hòa bình cả.

Ông Hiếu với thầy Nhan-hồi

Trước kia, Tử-Ly vì ông Hiếu với anh Tề-Ngã. Nhưng nghĩ cho kỹ, ông Hiếu có lẽ giống thầy Nhan-hồi.

Thầy Nhan-Hồi đeo bầu. Ông Hiếu cũng đeo bầu.

Bầu thầy Nhan-hồi đựng nước. Bầu ông Hiếu cũng đựng nước.

Nước trong bầu thầy Nhan-hồi không có men. Nước bầu ông Hiếu lại có men Cũg vì thế, ông Hiếu giống thầy Nhan.

TỬ LY

Bàn ngang.

Ta từ xưa đến nay vẫn chuộng lễ nghi, bao nhiêu tình tình con người ta đều há i phát triển theo vọng lễ nghi, vậy ta há chẳng nên yêu, nên kính cái khuôn phép xưa, kẻo mang tiếng là một dân tộc không biết tiếc lễ những điều hay của nước m...

Cha yêu con, con yêu cha, là một sự thông thường rồi, nước nào cũng có vậy, dân tộc nào cũng có vậy. Nếu ta cũng thế thì có hơn gì nước người, ta hơn người là ở chỗ cha phải yêu con theo một lễ lễ nhất định, con phải yêu cha theo một lễ lễ nhất định.

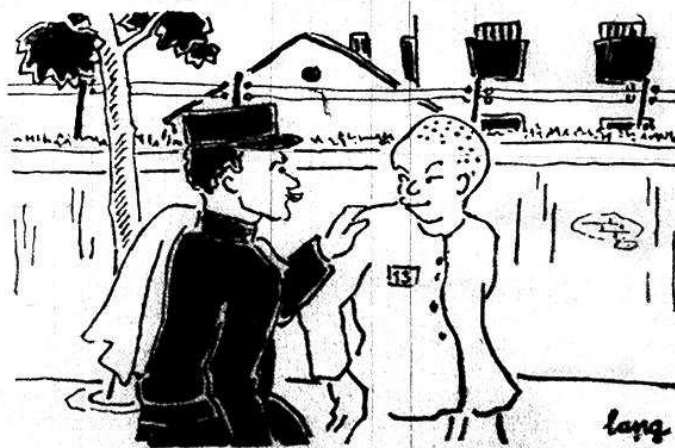
Cha mẹ chẳng may muốn một đi, con có thương có mến, có nhớ, có tiếc cũng phải thương mến nhớ tiếc theo tục lệ xưa. Không phải là lúc nào khóc cũng được, không phải là lúc nào buồn cũng được. Lúc nào người thông sướng đờ lên rằng khóc lúc ấy mới được đau đớn khổ sở. Lúc khác có thương sót người quá khứ mà lúc ấy không nhớ ra được giọt nước mắt, không rên rĩ những tiếng thăm khốc, cũng không gọi là thương sót được. Trong ba năm có sở gấu áo, có đề tóc giải, có đề bìn không tâm gọi mới là có hiếu, đau vẫn thương nhớ đấy, mà không thể cũng không gọi là có hiếu được.

Có người bảo rằng lễ nghi chỉ trá trọng đến bề ngoài, chính thế! tâm địa ta có xấu xa mà ta theo đúng được lễ nghi là ta ra con người lương thiện rồi. Người nước khác họ trọng người có linh hồn trong sạch, ta, ta trọng người theo đúng được khuôn phép xưa, ta hơn họ ở chỗ ấy

Cũng vì thế mà ta có nhiều người giả dối, ngoài thì ra mặt đạo đức, mà trong chứa chất những điều thương lẩn, cũng vì thế mà ta hơn người, cũng vì thế mà ta nên bảo tồn lấy lễ nghi...

TỬ LY

Tin đồn «Niên lịch thông thư»

- Xin Quan Lớn cứ để con ở bên số Cầm, hôm nào tốt, ngày Quan sẽ cho con sang nhà pha.

lang

Một truyện ngắn về rừng miên

Thanh nứa

Thằng Do nhét đất với một chiếc pháo lệnh vào một ống nứa dài. Nó đốt cho pháo nổ chế ống nứa bắn ra tứ tung. Rồi nó đứng lại, tiếc cái pháo nó đã đốt.

Cái Ngộ nhất được một mảnh nứa rơi xuống chân nó, định đem đi chơi chỗ khác, nhưng thăng lo lại đời.

Cái Ngộ không nghe, Thằng Do đứng chắn lối đi của nó. Hai đứa tranh nhau mãi. Cái Ngộ nhất định giữ chặt thanh nứa sắc trong tay... thăng Do thì cầm chặt một đầu, rồi mồm mới kéo rất mạnh.

THẾ LỬ

Chánh tổng Chế giàng

Thoảng nghe phó nhiệm giả nhời, Phục tâu, chánh tổng Chế rưng rờ chán tay.

Hàng hay tài thật là hay, Nhưng phải mấy câu này nó hãy còn sai.

1. Chính chủ hiệu mà tự nhận là phó, là bác Phó, thì dụ bác phó nhiệm.

2. Quả cam «sản» lặt đất nung, Đùng.

3. Cái xanh cả đời xanh. Phải.

4. Co Đò có lúc lăm con đò, có lúc thoi, lúc thì không phải con đò, lúc lăm con đò ai cũng gọi «Đò» thế mà không đò.

5. Phầm hàm bác phó nhiệm không có Đùng.

6. «Nhà tôi» của ai cũng biết nói.

7. Nhà Hòa-lò nóng nhất Hanoi Chũ.

8. Già bác phó chỉ nói nhà băng lạnh hơn vườn hoa Paul Bert thì tài hơn là nói cả nhà nước đá.

Nhân tình nhân quen mà chưa biết

Cám ơn cô Cỏ ở Nam-Thành,
Năm mới mừng nhau gửi thiệp danh,
Cứ tưởng tình nhân người cô-lỡ,
Nào ngờ Mẹ Mốc cũng vẫn minh.

Cho hay là thói hũu-linh.
Thiệp danh gửi đến khiến mình cảm lẫn...
Lấy cách thiệp những toan đáp lại,
Bỗng ngỡ người biết gửi nơi mô?
Hỏi ai, ai cứ ỡm ờ,
Thư tin lưỡng đê hững hờ bấy lâu,
Kề từ giao cang nhau gần bó.
Trái thu, đông đến độ sang xuân.
Chữ Hương chảy hội tới tuần,
Trong năm sức nhớ tình nhân hẹn hò:
Sang xuân sẽ gửi cho rau sắng,
Tiện đây ta xin nhân cùng ai,
Nói nhớ thời giờ lấy nhai.

TÚ MỠ

Vạn cảm kính thư.

Giấc mộng đêm xuân

Đêm qua, trong cơn ta mê ngủ,
Bỗng thấy giai-nhân kéo từng lũ...
Bên đường, vừa mới thoáng đi qua,
Giáng điệu xem ra đều ả rũ!

9 Ông có họ không, trai không gái có, là chữ G, (hay 9? cái đó toa soạn không rõ. Chánh tổng Chế giàng cho),
10 Ông «Ba mươi» to hơn ông Bảy, chính thế.

CHÍNH TỔNG CHẾ

Tung chăn, ta vội chạy ra nhìn,
Người đầu gặp gỡ vẫn như quen!
Vừa loan cật tiếng lên chào hỏi,
Nhận kỹ thì ra bọn «chị em».

Đi sau lẻo đẻo theo cô Bích,
Cô Mai, cô Hồng cùng cô Sách.
Một cô vai mang một bọc hàng,
Lại còn đeo thêm đàn, trống, phách.

Thấy cảnh mọi người đều kém vui,
Tranh lòng, ta xé hỏi cùng Mai:
«Đi đâu, lệch thêch, lang thang thế,
«Hay bởi ngày xuân vắng khách chơi?»

Vừa nghe ta hỏi, Mai cúi đầu,
Thỏ thẻ vừa thưa được mấy câu.
Cuồng hòng cang như đưa giọng thắm,
Bên hè, vạt áo thắm giòng châu.

Thưa rằng: «kinh tế buổi gieo neo,
«Thiên hạ lo toan chẳng đủ tiêu.
«Còn biết lấy ai người hát giấp?
«Hóa nên bọn thiệp khổ trăm chiều...»

«Hôm nay rất riu, rủ nhau đi,
«Là muốn lên trời tình kẻ chi?
«Hoà: mở nội hàng, may đất khách,
«Còn hơn Hạ-Giới chịu ngồi lý!»

Nội xong tất là vội đi ngay,
Ta vội án cần năm lấy tay...
Muôn-hỏi: nào ai «gan» tế độ,
Giật mình tỉnh giấc, mắt còn cay.

TÀO THỊ

Tâm lý đàn-bà

Tôi vừa đọc xong quyển «L'âme de la femme» của bà Gina Lombroso, với cái chuyện với bác-sĩ Trần-đại-Zuông. Bác sĩ thấy tôi quá khen quyển sách ấy, lại cho rằng hèn ta không có sách hay như thế thì người ta nói rằng: «người ta thường nói sách quốc ngữ ra nhiều quá, tôi không thể. Tôi cho là còn ít quá. Vì tôi còn phải chờ cho số sách gấp vạn lần thì mới tìm được quyển hay như thế. Nhưng anh đừng tưởng hèn ta không ai biết tâm lý đàn bà đâu. Người ta biết ngay từ thuở có chữ Hán kia. Anh xem:

Chữ nữ 女 về một người không đầu, hai tay chấp trước bụng, ngụ ý: một người không có trí khôn mà dễ phục lòng, tức là người đàn bà. Đàn bà đã có trí khôn thì lại bất trị. Cho nên chữ thỏa (yên lặng) về một cái bào tay để trên một người đàn bà, ngụ ý: có giữ chặt được các bà thì mới yên ổn được. Chữ an 安 về người đàn bà ở trong nhà ngụ ý: có rồi kỹ đào bà ở trong nhà thì mới yên được. Mà đàn bà hay nói láo: chữ như 如, về người đàn bà với cái miệng, ngụ ý: nói như miệng đàn bà. Chữ gian 奸 (dâm dưng) về ba người đàn bà, ngụ ý: các bà mà họp đồng là làm chuyện không hay.

Chữ hảo 好 về người đàn bà và đứa trẻ con, ngụ ý: đàn bà có biết nuôi con thì mới tốt. Chữ thê 妻 và chữ phụ 婦 về người đàn bà cầm cái chổi và cái phất trần, ngụ ý: đàn bà có chồng phải biết giữ nhà cho sạch.

«Anh xem đó có hay hay không?» Tôi không trả lời bác-sĩ, đứng dậy, cất sách của bà Lombroso vào túi, rồi lấy quyển «Caractères chinois» của cổ Couvreur ngồi xuống, tra chữ nhò.

LE ĐAM

Làm giầu mấy chốc

Mợ - Phạm-Tá phó ruộm bờ hờ khéo thật, khăn mầu cà-phê sữa mà ấm như cà-phê sữa thật.

Cậu - May nhĩ! Sáng dùng khăn Phạm-Tá yếm tâm, ăn cơm với cá gỗ mà làm gì chả chóng giầu.

Xin chú ý đến Ga Mới đầu cầu Paul Doumer Hanoi

Ở ngõ hàng Khoai (Rue Durantoy) cạnh Gare Mới Đầu Cầu Hanoi số 51 và 56, telephone số 208, có một xiềng nhậu khôn làm cửa nhà, cửa, đồ đất và bán các thực gỗ: cây phiến và xẻ, (có xiềng máy cửa làm các thực cửa, liteaux, lattis, các cái cửa lợp và cộc.) giá hạ nhất ngoài Bắc, công việc làm rất nhanh chóng được vừa ý các quý khách.

Các quý khách cần sự gì về việc mộc thì đặt ngay cho bán hiệu vừa khỏi mất thì giờ mà lại có phần lợi. Ở ngoài gare Hanoi lúc nào cũng có gỗ về bán.

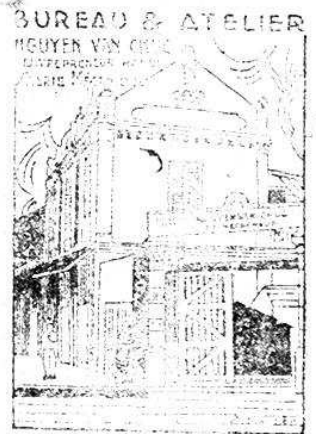
Bán hiệu xin khai một vài thứ và bán chiếu khách trong ít lâu như làm một thước giải:

Rui lợp ngôi 0n.027x0.027 Giá 0p56

Lattis 0m027x0,010 Giá 0p30.

Bán hiệu xin mách dùm các quý khách cần sự gì về việc làm nhà, và hiện đang cần các thợ mộc và thợ nề để đến mừng 10 tháng riêng Annam thì bán hiệu mở cửa hàng.

Kính cáo: Nguyễn-văn-Chức Kn-repreneur à Hano

PARFUMERIE KARDINOT PARIS

NƯỚC HOA «La Reine des Parfums» tức là «Bà chúa nước hoa» thơm rất lịch-sự, mỗi lần sức thơm được một tuần lễ. Lộ nhơn: 1p50 Lộ nhò: 0p85

THUỐC BÔI ĐẦU rất hợp thời, không có gầu, chải một lượt được cả ngày không vữa, thuốc rất thơm, giá lại rất hạ, chưa từng có thứ thuốc tốt như thế mà lại rẻ như thế bao giờ.

Fixateur Parisien Lộ nhơn 0p58 Lộ nhò 0p50

Fix Brillanbel Lộ nhơn 0p45 Lộ nhò 0p22

Brillantine Dollar Lộ nhơn 0p25 Lộ nhò 0p30 Bán ở các hàng tạp-hóa to ở Hanoi. — Ở tỉnh xa, ai muốn mua buôn mua lẻ xin viết hỏi hiệu VẠN-HOÀ 46-48 Rue Tirant HANOI.

TỪ CAO ĐẾN THẤP.

Ông Lê-văn-Phúc.

Ông Lê-văn-Phúc vừa được thưởng Bắc đẩu bội tinh. Lễ tấn phiến là ông lấy làm vinh dự.

Ở bên Pháp có công với nhà nước mới được thưởng cái huy chương ấy.

Vậy ra ông Lê-văn-Phúc có công với nhà nước.

Công cán gì? Nhiều lắm.

Một là ông là nhà buôn, buôn lấy lợi cho nhà nước.

Hai là ông chủ máy in. Ông mua máy in bên này, thế là ông có công với nước Pháp. Ông lại in giấy má cho nhà nước, thế là ông có công với nhà nước. Tuy ông in cho nhà nước, ông cũng tính tiền in như một nhà buôn, nhưng đó lại là một truyện khác.

Ba là ông là dân biểu. Ông ở nghị viện, làm danh giá cho nhà ông... mà có công với nhà ông là có công với nhà nước.

Ông Ng-hữu-Cự bán thuốc Bắc

Ông Ng-Luu-Cự ngày xưa là một người có tiếng.

Ông có tiếng vì ông thông minh, học rộng tài cao. Nghĩa là nhiều người, mà phần đông là những người hay nhờ vả ông, bảo rằng ông thông minh, học rộng và tài cao. Thục ra thì ông là một giàu - mà cũng vì ông nhà giàu nên người ta bảo ông thông minh.

Không biết vì ông thông minh hay vì ông giàu có mà ông leo lên ngôi ghế Nghị-trưởng ở Nghị viện dân biểu trong sáu năm. Người ghét ông thì bảo là tại ông giàu có, những người chân tay ông lại bảo là vì ông học rộng tài cao.

Dù thế nào, lúc ông làm Nghị-trưởng thiên hạ phục cái tài hùng biện của ông lắm. Chỉ phiến một nỗi bộ không

được nghe ông tố tài hùng biện bao giờ. Cái đó cũng không phải tại ông, chỉ tại ông hay đau mắt.

Thục thế, cái bệnh đau mắt ấy lạ lắm, cứ mỗi năm nó lại giở lại một lần, mà lúc nó phát, chẳng may lại là mấy hôm Nghị-viện đại hội đồng thường niên.

Những người chưa nghe ông đến thuyết bao giờ vào phục tài hùng biện của ông, nhưng bắt là phục ông một lòng vì nước vì dân.

Mà ông lúc nào cũng vì dân thật, xưa kia, ông làm Nghị-viện, vì dân

diễn thuyết, bây giờ ông mở hiệu bán thuốc, ông vì dân chế thuốc bắc.

Ấy thế là lúc nào ông cũng thuốc dân cả.

Gà ba chân

Tạp chí khoa học kỳ vừa rồi có đăng rằng một nhà nuôi gà vịt ở Vaucluse (Pháp) có một con gà sống có ba chân, chân thứ ba mọc chồi ở đuôi bên trái ra. Nuôi nó đã được sáu tháng, cần được hai cân.

Ngờ sự gì lạ, gà ba chân thì ở nước Nam ta thiếu gì mà phải đem truyện ở

bên Pháp ra mà nói. Không tin, đến phố Sinh-Tử hỏi ông Lê-công-Đắc.

Đứng trước, đứng sau

Trong chợ phiên, giờ diễn kịch, những người đứng tận trong cùng buồng thấy một vài ông nghiêm nhiên để mũ đứng trước mặt, vội kêu:

— Bỏ mũ ra!

— Ngồi xuống cho người ta xem với chứ!

Không công hiệu - bọn họ vẫn nghiêm nhiên chẳng nhúc nhích.

Không biết làm thế nào, một vài người ở sau bắt đầu đi phải chạy lên hàng trên, nhưng có lẽ quên, nên các ông vẫn đứng, vẫn để mũ: rồi các ông quay lại bảo mấy người vẫn đứng chỗ cũ:

— Thế mà, các ông cũng không nên nói làm gì.

Người đàn bà không có

Người đàn bà an nam mà thực như sau này, thì quyết là không có:

- 1- Không cúng lễ ông Thổ-công.
- 2- Nghe thầy dâng sau, dấy tó đánh vỡ chén mà không quay lại.
- 3- Chén vỡ rồi mà không mắng chửi dấy tó.

Người đàn bà như thế, tự nhiên là không có vì nếu có đã không ra đàn bà an nam.

MUỐN CÓ ẢNH CHỤP LỖI
HỖ THUẬT
NÊN LẠI
HƯƠNG - KÝ

Quan Huân - Sao là...? Léo!
Học trò - Thưa thầy con nhớ ra rồi! à bầm quan..!

xa phòng thơm rửa mặt hiệu

MONDIA

CÓ BÁN TẠI

GIU-TMUAU-LONG
38 BOULEVARD CARREAU
NAM-ĐI-THI-A-RAZ
MOMAMED. 25 PHO
KIACSI MAIPHONG

DAILY ĐOC QUYEN LUKE-FAT 23 MANG BAC. MANOI

là thứ rửa thơm tốt, giá rẻ, không hơan, rửa đi cũng thơm đứng vị hương thơm nhiều, bớt dùng đến nơi không nài như mọi thứ xa-phông khác.

Ai muốn chữa quai bệnh và trả tiền thuốc lúc bệnh đã bớt?

Người nào mắc bệnh nguy hiểm đã chữa mọi nơi không hết nên đến nhà thanh niên khoa học Bào Ai số 9 Phố nhà Thơ (rue Lamblot) Haroi sẽ được chữa hẳn, chóng khỏi và nếu đã tốn tiền mọi nơi mà bệnh chẳng bớt sẽ được trả tiền thuốc lúc bệnh đã giảm.

Chuyên trị lao, xuyễn phù, khí huyết trắng nhac lệ liệt đau xương và các bệnh kỳ quái. Ở xa hỏi thuốc nên gửi phong bì tem trả lời lấy thuốc nên gửi mandat 1pao làm tiền cước gửi thuốc. Chỉ cứu các bệnh nguy nan vì tiếp các bệnh thường. Thư và mandat nên gửi đến người quản lý:

M. Nguyễn-tiến Đức 9 Rue Lamblot Haroi giờ tiếp khách từ 2 giờ đến 5 giờ. Ngoài giờ đó chủ nhân mắc đi thăm bệnh

VUI CƯỜI.

cho hai cô con gái rồi thì bà ấy ở đâu?
Ở với người con rể ở Hanoi hay ở với
người con rể ở Nam-định?

— Ấy thế, bà ấy mới khó nghĩ chút
Một rề thì muốn được bà ấy ở Hà, còn
một rề thì lại muốn bà ấy ở Nam.

— Thế thì có gì là khó nghĩ, ở đâu
liền thì ở chứ!

— Khôn nhưng không ở đâu liền cả.
Ông rề Nam thì muốn bà ấy ở Hanoi,
mà ông rề Hanoi thì lại muốn cho bà
ấy ở Nam-định. Thế mới khó nghĩ chứ!

Fam-Kunh

Ghép kiềp

— Minh bị mụn ở tay, một hôm vợ ngồi
gần, cô nhón tay xem. rồi lẩn cái kim
bắt cái đầu khâu cho. Xuất khẩu mình
đọc: « Rút kim sẵn giặt mài đầu... chọc
đá tay hỡi... chọc ở đâu! bu máy!

Tuy câu thứ hai thừa chữ, thất luật,
nhưng kêu nhanh quá thánii vẫn đủ ồm.
Lạng

Nói giỡn có sách

Trước đây ở mỏ Tịnh-Tác (Cao-bằng)
thường hay thiếu phu làm vì nước độc.
Các cai thầu ngân (tácherons) hay về
mạn giỡn mỏ phu mà họ kể ra thì đến
minh cũng mắc.

— Đi xe về xe, một đồng bạc chín con
bật quay, một xu thuốc phiện hút cả
ngày lẫn đêm, hút thuốc lá, uống nước
chanh.

Thì ra nghĩa đen nó là: đây xe đi lại,
đây xe về (xe wagon nhỏ), một đồng bạc
một con vịt quay chín, một xu thuốc
phiện hút, ngày đêm như nhau, trong
mỏ lúc nào cũng có đèn điện, hút thuốc
còn bằng lá mà uống nước thì tranh
ghau ở vũng mạch. Lạng

Đường nào?

Anh mù: Thưa ông, đây là ngã ba có
phải không?

Người đi qua: Phải! ông đi đâu?

Anh mù: Tôi lên chợ! Đi đường nào,
ông nhỉ?

Người đi qua: Đây! Đi con đường ở
xa có con trâu đi lại ấy!

Lạng

Tự vựng hoạt kê

Ấu-phụ: Một thứ quần áo mà trong
một trăm người Annam mặc trong mùa
đặc thì chỉ còn có 50 người mặc trong
mùa rét.

Lạng: M) thì hễ cần phải đóng nút
huyền-ticos. Có nhiều hiệu: Từ Sơn, lọ
thể-thao dựng ở-mai, — Công-Tiểu, lọ
khoa học dựng mầm rươi, — Công-Đắc,
đạo-đức dựng chữ la-tinh, — Khắc
Lũ, lọ văn dựng... rươi.

Kao-Kunh

Chờ nghỉ

— Này, bảy giờ bà Cả đã gả chồng

Mấy lời phân trần

Có nhiều người hoặc bắt chước chuyện
cũ hoặc dựa theo chuyện cũ hay chuyện
mới ngoài mà làm bài «vui cười». Trừ
một vài chuyện đã phổ thông ai cũng
biết: còn thì không tài nào mà kiếm soát
cho khắp được, vì lẽ ấy nên những bài
nào hợp phong tục Annam mà có vẻ
tân kỳ, đặc biệt, thì bản báo cũng cho
là trùng cách.

Phong-Hóa

Danh sách các người dự thi

O. O. L. N. T. Kiên-an; 1 tranh, 5 bài -
L. B. Văn-hồ Hanoi; 4 bài - N. K. C.
An-lai; 4 bài - Thiều niên Huế; 6 bài -
T. V. K. Sơn-tây; 3 bài - P. H. Z. Nam-
định; 3 bài - T. K. X. Hoàng; 4 bài P. V.
S. Rousseau Hanoi; 1 bài - T. V. H.
Bạch-mai; 1 tranh.

T. V. T. Phu-ly; 2 bài - Đ. V. M. Hà-
tinh; 2 tranh - N. V. Đ. Bac-ninh 2
tranh - T. V. H. Bạch-mai; 4 tranh --
Đ. O. Đ. Chancelmeulme Hanoi; 7 bài --
V. Đ. Đ. Chancelmeulme Hanoi; 1 bài, 1
tranh - Đỗ-Menhi Namđinh; 5 bài - L.
M. Phu-ly; 3 bài - P. V. Đ. Medicame-
nts Hanoi; 4 bài - Avicat Thanhóa; 1
tranh.

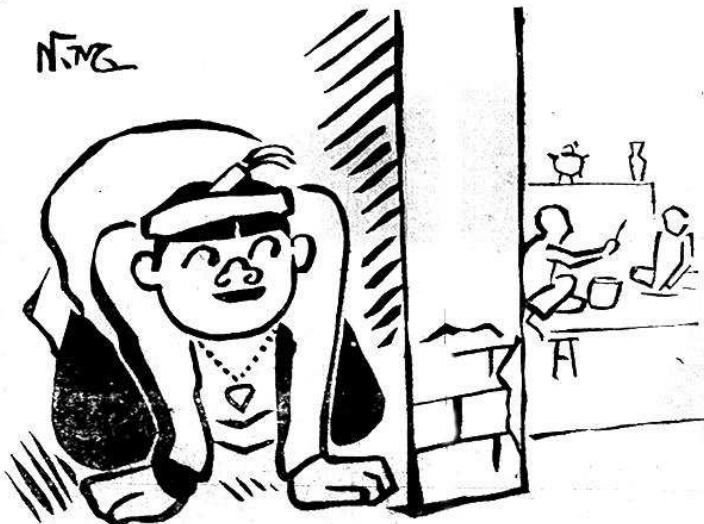
Của Đ. M. H. Nam-đinh

Nhờ con trẻ

Mẹ hằng Ba trước khi đi chợ, cho nó
hai cái bánh, một cái to và một cái bé,
và dặn rằng: « cho con và em bé hai
cái bánh đấy, lúc ăn, con nhớ cho em
trộn trước nhé».

Bà vàng lời.

Tranh dự thi — số 23

Sự từ tình

Lúc mẹ Ba về lại thấy Ba ăn cái to,
mà cái bé lại để phần em.

— « Sao lao đã bảo đưa cho em trộn
trước cơ mà!»

— « Thưa mẹ, em cơ trộn đấy chứ.»

— « Thế mấy bảo em thế nào?»

— « Con bảo rằng: một là ăn cái bánh
bé ấy, hai là không ăn gì, em muốn
trộn đằng nào thì trộn.»

II

— Ông đi rề thầy con vớ lách, thầy con
không về đâu.

— Tại sao thầy em lại không về?

— Thầy con vẫn ở nhà chứ có đi đâu,
đâu mà về.

Giải thưởng 10p00

Ai đối được hai vế câu đối này,
xía gửi về tòa báo trước ngày 31 tháng
3 tây bản báo sẽ lục tục đăng các câu
đối lên báo, câu nào hay nhất sẽ
được giải thưởng 10p — Giải thưởng
tuy chẳng là bao, song gọi là mua vui
cùng đọc giả và các văn nhân.

1. Cui con bé như nhà ta, to như
gân bằng bà Bé Tý. (1)

2. Bằng bé con nân ghé bõ (2) ngã
bỏ mẹ.

PHONG-HÓA

1. Một nhà vật Hà-thành.

2. Một thứ vữa là giồng vữa là ghé,
càng vãi bỏ, trong Nam-kỳ đang nhều.

Có một bạn đọc báo nghĩ được hai
vế câu đối lạ gửi đến nhờ đăng lên báo
để các bạn xa gần đối hộ.

1. Ông HY-TỔNG muốn chui vào bị
« bị » cụ Bằng khóc: hi! hi! ! ! ! ! ! ! ! ! !
ra.

2. Phong-hóa mừng XUÂN, HÀ bát,
đá THU được nhiều tiền vì ĐÔNG
người đóc.

Câu đối dự thi

Của Đ. X. Tiên.

1 - Ông cụ trẻ già nhất đám, bươm già
gấp mấy đứa trẻ ranh.

2-Người nước Nam cầm lái tàu, chạp
sang Tây.

Của P. H. Q. Namđinh.

1 - Chiếc tù sắt dựng giăng bạp, khỏa
bằng đồng

2 - Đồng bạc trắng sui lông vuốt cũng
hóa đen.

Dự thi câu đối

O. O. B. Châu; 1 câu - Q. Franc Lao-
kay; 2 câu. D. C. Đường; 2 câu - Gym-
khana; 2 câu. N. V. Bó; 2 câu. Đ. H.
K.; 2 câu - Đ. T. N.; 2 câu - Đ. T. A.;
3 câu - T. T. Hoan; 2 câu - Đ. Menhi;
2 câu - N. V. Ban; 4 câu - P. V. Bao; 4
câu - H. K. Bang; 3 câu - Đ. B. Lư; 5
câu - Đ. X. Tiên; 3 câu - Avicat;
P. H. Q. Nam-đinh; 17 câu.

Các thứ hàng tạp hóa bán tại hiệu Vĩnh-Thịnh 154 hàng Bông đã từng
được Quý khách công nhận là tốt và giẻ. Nhân dịp Tết lại có bán thêm cả
các thứ rượu mùi, nước hoa, phấn Cotty, kem Tokalon.

Tại hiệu Vĩnh Thịnh

Lại còn cả các thứ áo dùng về mùa rét, nhất là khăn quàng đầu ông.

Phòng khám bệnh

của Bác-sỹ Nguyễn-vân-Luyệt

N° 5 Rue de la Citadelle — Hanoi

Téléphone 804

Có chữa bệnh bằng điện — Có phòng thủ vi-trùng. Chuyên-
chữa bệnh đàn bà, trẻ con. Nhà ở phố đường Thành-hà (hay cửa
ràng) gần Da sau phố xe Đườn gần trường Cửa Bông Hanoi.

Chuyện Phong Hóa

CÁNH BUỒM TRẮNG

của TỬ-LY

Thúy-Lan tựa đầu vào vai Vân-Hưng sẽ nói :

— Này anh! có cánh bướm trắng ngoài xa.

Hong trắng rằm chiều qua lá thông, giải trên tấm áo hồng của Thúy-Lan những đóa hoa chấu. Ven bãi cát vàng những làn sóng bạc từ từ lại, theo nhau đuổi nhau như trăm nghìn con rần cuộn khúc, lúc mau lúc chậm. Ngoài xa là biển thăm, mênh mông một màu xám thẫm lẫn với vóc chân gòai mây phủ.

Vân-Hưng nhìn ra xa, chỉ thấy lấp loáng hồng trắng trên mặt nước, cúi đầu xuống nhìn Thúy-Lan :

— Không, không có cánh bướm nào cả. Nhưng có bay không, cũng không can hệ gì đến đời ta. Cả một vũ trụ bao la, sao cho bằng chút tình yêu giàu! Ta thương nhau, mến nhau là đủ rồi, cảnh vật đối với ta vô tích hay hữu tình cũng thế mà thôi!

Giọng nói Vân-Hưng như khúc âm nhạc réo rắt khéo buông ứng với tấm lòng nên thơ của Thúy-Lan lúc ấy. Giơ tay bóng trắng, trông nàng đẹp lên bội phần mà hai con mắt như vì cảm động rớt lén phần trong.

— Vâng anh ạ... Em cứ muốn như thế này mãi, cõi đời chúng ta lúc nào cũng như vậy giờ...

— Muốn thì được, có khó gì, chúng ta yêu nhau, rồi đến lúc đầu bạc, ta lại đến đây, cùng ngồi dưới rừng thông, trông ra ngoài biển... để đời đời hợp nhố lại buổi hôm nay...

Một chiếc lá rụng rơi qua mặt Vân-Hưng, Vân-Hưng lấy chân dẫm lên chiếc lá, mỉm cười với Thúy-Lan.

— Em Thúy à, bết đâu hôm đó, bên kia đã bắc ra rương dâu, mà chỗ rốc thông ta đứng không bắc ra một nơi lang mạc trừ phũ...

Thúy-Lan vỗ tay cười. Tiếng cười ròn rã như nhạc bâng cánh vật mênh mông kia có gây tiêu diệt.

— Càng bấy nhiêu. Chúng ta sẽ vào nương bãi dâu, làm nhà trong xóm ở, phải biết, nhà em bây đẹp lắm.

— Ach tưởng làm nhà ngay bây giờ thì hay hơn.

— Vội gì anh! Chúng ta còn cả một đời trước mắt... lâu lắm anh ạ. Này anh bao giờ cái rúc kia lớn nhỉ?

Vân-Hưng nhìn mấy hòn đá tìm chèn vèch trên mặt biển, vì sóng đánh nên chỗ lồi chỗ lõm, cười rằng :

— Cũng chả mấy lúc.

— Cái ấy, đừng nhìn ra chung quanh đẹp lắm anh ạ. Ngày sau, ta làm nhà ở đây nghĩ mát, nhớ anh!

— Con thông thả chán.

— Em thích ở chỗ ấy lắm. Anh cứ bằng lòng đi!

— Kim bằng lòng là anh bằng lòng rồi. Nhưng...

— Nhưng sao? Không lâu đâu, anh! Nói kia rồi có ngày lớn, bẽ kia rồi có ngày biển thành ruộng nương, ruộng, riềng, hồ...

vùng trắng với lòng đời ta...

Thúy-Lan nhìn Vân-Hưng, Vân-Hưng nhìn Thúy-Lan, hai người đều yên lặng.

Lúc bấy giờ bóng trắng trong tòa khấp mặt biển, dưới khoảng trời rộng, mênh mông một giải nước sẫm lẫm tím hoa bạc, nhô ra hết tầm con mắt chỉ thấy vờ khơi.

Tiếng réo trong rừng thông với tiếng sóng bề vẫn âm âm như tiếng thở của trời đất, duy Vân-Hưng với Thúy-Lan không nghe thấy, mãi yêu nhau, sống cùng nhau trong một thế giới lặng lẽ và đầy những gió, trắng, hoa, mộng.

Năm năm đã trải qua, đem lại cho Vân-Hưng biết bao là cảm giác. Trên

một người quen, đã lâu không gặp, mà hẳn như đã quên đời. Chẳng đã định viết thư từ chối vì công việc chẳng bỏ bước, song trời nóng, người mệt, đến lúc gặp thư, chẳng kịp nhận nhời.

Hai hôm sau, đáp thư vào Thanh Đào Lê đem ở-tờ ra đón Gặp nhau, tay bắt mặt mừng, câu chuyện hàn huyên của hai người bạn cũ xa nhau có đến mười năm không gặp. Đào Lê với Vân-Hưng cùng học với nhau một trường, đến lúc lối nghiệp ra, mỗi người theo một lối. Nói chuyện, Vân-Hưng mới hay rằng bạn họ việc nhà nước, về làm thầu khoán. Ba năm trước cưới vợ, nay đã được đứa con gái lên hai, hai vợ chồng làm ăn thịnh vượng, nghỉ mát ở

Gió chiều reo trong rừng thông. Ven bãi cát vàng, những làn sóng bạc từ từ lại, như trăm nghìn con rần trắng theo nhau, đuổi nhau lúc mau lúc chậm, ngoài xa là biển thăm mênh mông.

Vân-Hưng đi bên cạnh hai vợ chồng Đào-Lê trong lòng bứt rứt. Mỗi một bước lại gọi trong trí nhớ chàng những cảnh tượng xưa : chỗ này là chỗ Thúy-Lan dưới bãi dâu trắng, chỗ kia là chỗ nàng rửa chân. Chẳng mấy giờ như trông rõ thấy làn sóng rền trên chân vàng, để lại một ít bọt trắng, rồi từ từ giới lại. Chàng cố hết sức để không nghĩ đến việc xưa cũng không được. Bỗng một chiếc lá thông rơi trước mắt, gọi trong trí nhớ chàng cõi cảnh xưa kia đã cùng Thúy-Lan bàn định sự thay đổi của bề rộng trời cao. Chàng nhìn ra xa thấy bóng trắng chiếu đã lấp loáng trên mặt nước, cuối rẫy thông, mây hồng núi tím chênh vênh trên mặt biển như sắp đổ xuống - chàng lại nghĩ đến tiếng cười của Thúy-Lan thuở trước. Hoàn cảnh vẫn y nguyên, có thay đổi chút nào đâu, tiếng âm âm, chẳng nghe như tiếng của vũ trụ cười chàng, cười người đời tưởng cái số phận nhỏ nhen của mình tưởng cửa hơn bề rộng trời cao.

Cái cảnh tượng năm năm về trước như bức tranh hoạt động treo trước mắt chàng, chàng lấy làm lạ rằng Thúy-Lan cũng ở trong cái hoàn cảnh ấy mà lại không nhớ lại buổi nào. Lúc ấy, chỉ chàng sống sôi nổi, nhưng chàng không thấy lòng bồi hồi thẹn thù như đã mất một vật gì đáng tiếc.

Chàng nghĩ đến số phận bên trong của người ta, cái làm yếu đuối, chán chường qua là một đóa hoa nở rồi tàn, hay là một chiếc lá, nảy ra, to lên, sanh lối rồi đến mùa thu, hờ mả rụng, mà có một cây rừng có thiếu gì là.

Chàng đương nghĩ vợ vẫn, chợt nghe Thúy-Lan nói với chồng :

— Này anh, ngoài xa có cánh bướm trắng.

Đào Lê từ lúc ra bãi không nghe bạn nói gì, trông biển rộng, chỉ thấy lấp loáng bóng trắng trên mặt nước, đáp :

— Có gì đâu. Bác có trông thấy cánh bướm nào không, bác Hưng?

Vân-Hưng nhìn bạn, thấy Thúy-Lan tựa đầu vào vai Đào Lê, mỉm cười như kẻ lĩnh giác thương cho người còn mê nói :

— Không, không có cánh bướm nào cả.

Con đường đời, vẫn lối thói một thói, chỉ chưa đạt mà lòng hăng hái khi còn trẻ dần dần lạnh nhạt. Mỗi ngày đến lại làm cho chàng tỉnh ngộ những mộng tưởng buổi hoa niên. Lòng yêu đời của chàng như đã khô khan vì cuộc sinh nhai, nay đóng mai đoài, chàng cũng không thể nghĩ đến người yêu được nữa. Mới đầu, một chiếc lá rụng, một hòn đá rơi cũng đủ khuấy gọi trong lòng chàng những cảnh tượng êm đềm lúc ăn-ai với Thúy-Lan, bình ảnh người yêu lúc nào cũng phảng phất bên mình. Ngày qua tháng lại, cái bình ảnh ấy cũng theo thời gian mà nhạt dần trong trí nhớ, tháng hoặc một đôi khi, chàng có tưởng tượng lại thuở trước, cũng chỉ thấy mơ màng như một giấc mộng, cái tình yêu thương Thúy-Lan không làm cho lòng chàng bồi hồi như xưa.

Một hôm, về tiết tháng sáu, trời nóng và âm, chàng đương ngồi làm việc, bỗng tiếp được thư của Đào-Lê, một người bạn cũ, ở Sầm-sơn, khen khoản mới ra nghỉ mát. Sầm-sơn! hai tiếng ấy gọi trong lòng chàng những quãng đời đã qua, rất nên thơ. Lúc ấy, chàng nhớ lại Thúy-Lan, nhưng cũng như nhớ tên

Sầm-sơn đã hơn một tháng.

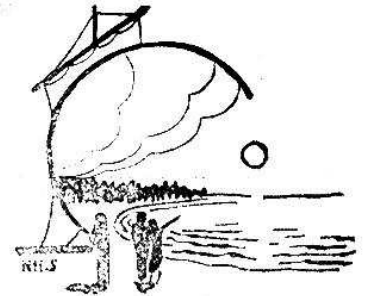
Câu chuyện chưa hết, xe đã đổ trước nhà Đào Lê.

Hai người vừa vào đến cửa, trong gian trong bỗng nghe tiếng gậy.

Cánh cửa buồng vừa mở, Vân-Hưng giật mình muốn kêu lên, nhưng nghẹn ngào không ra tiếng : chàng vừa nhận được mặt Thúy-Lan.

— Kính chào bác.

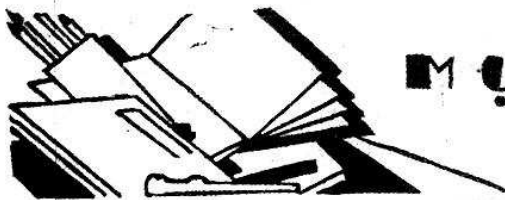
Tiếng nói thân thiện làm chàng cũng trấn định lại được tinh thần, bình tĩnh đáp lễ lại. Nhưng về bình tĩnh ấy cái là bề ngoài để che mắt Đào-Lê, chứ trong lòng chàng rối bời bời những hình ảnh xưa. Chàng vẫn tươi cười nói chuyện, song chàng lúc đó cũng như cái máy nói những câu phù phiếm, còn tâm trí chàng ở ngoài đầu đầu. Chàng thấp thỏm chỉ sợ Thúy-Lan nhận ra được mặt chàng; đối với bạn, chàng hơi có chút theo, nhưng có một điều chàng nghĩ đến ngày từ về. Về Hanoi cho khỏi đến nói thường, buồn mà gia đình của bạn cũng không đến vì chàng không được yêu em... Chiều hôm ấy, hai vợ chồng Đào Lê và Vân-Hưng ra ngoài bãi hứng mát.

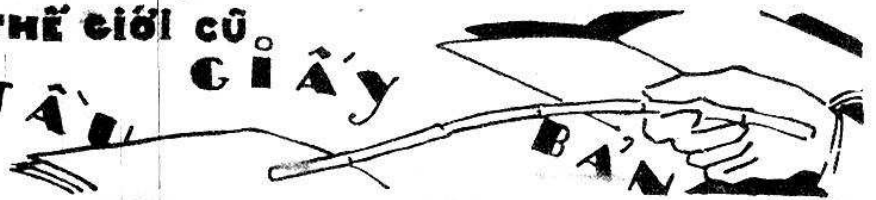
HUẾ DẪN
NHÀ TRÔNG RẪNG
KẾ HÃNG ĐA GIÁP HẰNG ĐÔNG

KHUYẾN NGHỊ
TRÔNG RẪNG, CHƯA RẪNG
ĐÓNG VỚI VẤN ĐỀ YẾU
CƠ BẮC CHỨC THÍ ĐƯƠNG
LÀM VIỆC MẤT CÂN
TRỌNG

HUẾ DẪN

THẾ GIỚI CŨ MỤC TÀU GIẤY

Đông Tây gặp nhau (tiếp theo)

(1) Cái cơ khiến anh Tôn lái bỏ Hán-tự để theo Pháp tự chỉ là một cái cơ rất tầm thường, rất không có ý nghĩa đối với nhà giáo-dục cổ phương Đông. Thế mà cái cơ ấy đã làm mất sự hòa hợp của thầy trò chúng tôi, đã làm rung-động bộ máy phục tống, long lở nền tảng của đạo giáo... Mà có gì đâu, chỉ vì những sự hành phạt thông thường mà anh Tôn cho là làm mất phẩm giá của con người.

Ngay hôm trước, thầy đồ tôi mất trộm cái điều ống. Cái điều bằng gỗ trặc, thầy mới mua được và thầy yêu quý lắm. Xuất ngày, bất cứ lúc nào, hễ rồi là thầy lại lấy lá chuối khô ngồi đánh đi đánh lại cho bẽng như ông, có thể soi gương được Trờ nào mà vô phúc tay ướt mồ vào làm mờ mắt nước bóng thì it ra cũng bị một cái cốp nên thâu...

Thế mà kẻ trộm nó cắp mất, những phông có đáng tức giận không! Thầy cũng đã có vào trình quan huyện, nhưng mong cho châu về Hợp-Phố thì cố nhiên là một sự không thể có được.

Một sự cố nhiên nữa, là cơn tức giận kia nó không từ chỉ nấu ăn ở trong lòng thầy được, tuy thầy theo đạo trung dung, khoan hòa của đức thánh Khổng. Thế nào nó cũng phải phát siển, biểu lộ ra ngoài những câu rủa mắng, bằng những cách bình phạt.

Bây học trò, ở trước mặt thầy, tìm ra một cách buồn, cũng là vì thầy chạy người chạy xuôi đi tìm kiếm, xem kẻ trộm nó có còn giấu diếm ở quanh quanh số nào chăng. Nhưng khi ra sau nhà, thì các anh khúc-khệch cười với:

1) Xe a Phơ-gi-a số trước.

nhau, lấy làm thích chí lắm. Vì sự mất trộm ấy, nên hôm nay, thầy gắt gông, khó tính quá. Hơi một tí, bất cứ đối với trò nhỏ hay trò lớn, thầy cũng dùng những câu mắng «giót như chó! ngu như lợn!»...

Không may nhất là trò Tý, lại nhằm vào lúc khó khăn nguy hiểm ấy mà không thuộc bài. Thấy đập giường, ném bút, quăng nghiên, kêu trời, kêu đất, la hét đến cả xóm nghe thấy tiếng. Rồi nghiêm khắc như một viên thâm phán tuyên án, thầy kết vào hai hình phạt sau này, được tùy ý muốn chọn thứ nào thì chọn: một là hai mươi roi (ngày thường chỉ có ba đến năm roi), hai là phải chui luôn qua một trò khác đứng giàng cáo ra.

Đứng trước những hình phạt ghê gớm ấy, anh Tý khóc lóc xin tha. Song những câu kêu van của anh chỉ tỏ làm thầy càng thêm tức giận, hét to lên như tiếng sấm:

— Chúng mày vật cõ nó xuống cho tào

Anh em giạ ran, rồi bắt anh Tý nằm xuống. Song anh Tý xưa nay chăm chỉ

không mấy khi được làm quen với cái roi mây nên rất đôn lằm. Anh vừa thấy thầy giơ cây roi lên, vội lấy van xin chui hình phạt chui luôn. Thấy nưng tay cho phép đứng dậy và bắt một trò ra đứng giàng cáo. Nhưng anh Tý vừa khóc vừa nằm nghĩ đến sự hình phạt để hên kia thì anh lại lấy làm nhục nhã, và lại xin chui đòn vẩy (anh Tý thực còn thua Hán-tin). Cứ thế mãi, anh Tý hết chọn cách hình phạt này lại chọn cách hình phạt kia, một đằng thì đau đớn cho sắc thịt, một đằng thì xúc phạm tới phẩm giá. Về sau cùng, anh quyết chịu đòn vẩy.

Trong lúc ấy thì có anh Tôn đến chơi. Anh thường ra truyện trò với thầy đồ Anh có tính tò mò lắm, hết khảo cứu về việc nợ lại khảo cứu về việc kia. Nhất là những câu truyện lý thú trong làng nho thì anh lại bay chộp luôn, luôn luôn huy hoáy cái bút chỉ trên quyển s. Chúng tôi hồi thì anh nói là tìm văn-kiện để viết tiểu thuyết tây. Chúng tôi lấy làm ghê sợ kính phục lắm.

Hôm ấy xảy ra câu truyện hình phạt, anh chỉ đứng mỉm cười. Rồi khi anh Tý đã bị hai mươi roi đòn ra sau nhà

khóc lóc, kể lể, phân nản với anh, anh cũng không đời nét mặt, tươi cười mà nói rằng:

«— Vay ra anh tưởng học chữ tây thì không bị nững hình phạt để hạ ý chẳng? Ở bên Hán học có roi mây, có mặt mo, cũng là chui luôn thì ở bên Pháp học có thước kẻ, có gai, mít, có đầu tư. Đây là thì nơi Pháp-học ở các trường sơ-dãng bên nước ta đó thôi. Cái gì dù hay đến đâu mà sang tới bên ta thì rồi cũng phải hàng chục năm nó mới ra ngoài được các khuôn khổ cũ của cổ nhân ta. Các văn hóa thái-tây quan hệ nhất ở chỗ tư duy cá nhân, nhưng ta cũng chưa hiểu thấu tới cơ tinh-thần của sự tu-do ấy đâu! Ta chỉ biết học chữ để thi, đó là chữ Pháp hay chữ Hán. Mà những cách cổ nhân đã dùng để nhồi học văn vào óc ta thì ta vẫn theo theo lý tưởng ti Giáo, đức đối với phần đông trong bọn ta, bất cứ bên Hán học hay bên Pháp-học, chỉ có một nghĩa: hình phạt.»

Anh nói thì ra người bết bản nhục lắm, nhưng chẳng bao lâu, vì không chịu đeo chữ đặt mô đi quanh một vòng đình quan huyện, rồi anh phải bỏ Hán học quay về Pháp học một lần cuối cùng.

Hai năm trôi, anh theo học ở huyện có rất nhiều anh-broderng nguy hiểm tới trường học thầy đồ chúng tôi. Nhưng tu-quồng mới mẻ làng mạc của anh đã nhiều phen làm mất trật-tự của nhà trường và mấy năm su làm anh em bạn học chúng tôi lần nít mới người một rời đi theo học chữ Pháp ở các trường sơ đẳng.

(Còn nữa)

NHỊ LINH

NÊN HÚT THUỐC THƠM
ANG LÊ
hiệu
ROSETTE

ROSETTE BRAND Cigarettes

0,13

COMPAGNIE COLONIALE TABACS

AI BẢO KHÔNG DÙNG ???

«AUTO FORT» là một thứ đồ chơi rất thích hợp cho trẻ con, vì nó làm cho:

Bắp thịt nở nang	Gân cốt cứng cáp
Tinh thần sảng khoái	Tiêu hóa dễ dàng

Chơi «AUTO FORT» không có gì là nguy hiểm người sẽ được khỏe mạnh, nhanh nhẹn, lại thêm nền can đảm.

Ái cho những điều kể trên là không đúng, xin mời lại thí nghiệm tại:

Hiệu Phúc Long
43 - Phố Hàng Đậu Hanoi - giấy nói: số 251
Bán buôn và Bán lẻ

MỸ THUẬT

THEO AI...

Nguyễn Phan - Chánh

Ông Nguyễn-Phan-Chánh tốt nghiệp ở trường Cao-Đẳng Mỹ-thuật ra năm đầu; trong bốn họa-sĩ cùng học một trường, ông là một người trong những người xuất sắc nhất; danh tiếng ông cũng như danh tiếng ông Nam-Sơ và ông Lê-Phổ, đã lan rộng sang tận bên Pháp.

Từ ngày ở trường ra, ông đã tìm ra được một lối vẽ riêng có đặc sắc. Ông không dờng rết theo như lối tranh Tàu, hay có dờng cứng dờng thật ít, mà có căn bản mà rất dung dển. Ông cũng không dờng bong dẽ làm nổi bức tranh theo như lối Tây. Ông tránh những màu sắc sặc sỡ; tranh ông toàn một màu dịu dịu, màu rất hợp với màu kia, đậm nhạt ăn nhau làm cho ta trông rất đẹp mắt, rất vui mắt. Ông chỉ dùng màu khác nhau, đặt màu nọ bên cạnh màu kia mà thành ra bức tranh. Kế cũng là một lối riêng, mà chỉ riêng ông Chánh dùng mới có thể đẹp được, vào tay người khác thì sẽ thành ra cứng đờ, khô khan ngay.

Đây là một vẽ lối vẽ riêng của ông, còn những cảnh vẽ trong tranh, ông chọn rất khéo. Ông không cần tìm đâu xa xôi, những cảnh thường bày ra trước mắt ông, những cảnh sinh hoạt hàng ngày của dân An-nam; bữa ăn cơm, người con gái rửa rau, lên đồng phụ tiên, trẻ con đánh yến, có lẽ những bức tranh của ông cả.

Những cảnh thường ấy, khi ông đem đến lên tờ tranh có một cái vẻ lạ lùng lắm, có một cái thi vị riêng. Tranh của ông vừa ngây thơ vừa đĩnh ngộ, trông « hay hay » nhưng không có thể là rõ cái « hay » ấy ra làm sao.

Ông Chánh học vẽ theo phương pháp Tây, vẽ một cách dân-dị, đơn sơ như lối Tàu, nhưng tranh của ông vẫn có vẻ « an-nam ». Ông thật là một nhà danh họa An-nam, vẽ những cảnh An-nam, trông có vẻ An-nam.

Không kể về đường danh tiếng và

Mách dùm

- Bác đi đầu mà vội thế?
- Tôi đi mới cụ lang Nguyễn-ngọc-Côn ở 26 phố nhà Hỏa về thăm cho cháu vì có ông bạn mách tôi rằng cụ Lang Côn là một nhà chuyên-trị chữa bệnh người nhón và trẻ con rất thần diệu.

tại gọi ta có thể gọi ông là Hokusai của nước Nam. (tuy lối vẽ của Hokusai khác lối vẽ của ông Chánh nhiều)

Vì ông có lối riêng như vậy, vì ông vẽ được những bức tranh có « vẻ an-nam » nên tranh của ông bán ở bên Pháp rất chạy - Các báo chí bên Pháp đã có nhiều lần nói về ông, ca tụng ông. Trong số báo Illustration về dịp lễ Noel có đăng mấy bức tranh của ông, thư đã về vang cho nên mỹ-thuật mới phối thài của nước Nam. Ông sở dĩ được như thế, là nhờ công ở nhà trường và công cụ Tardieu; ông đã ra khỏi nhà trường mà vẫn được cụ Tardieu săn sóc, chỉ bảo, khuyến khích, tìm nơi để tiêu thụ tranh của ông vì biết ông nhà nghèo và tình nghĩa nhân.

Tức rằng ta chưa mấy người biết đến tên ông. Những nhà giàu nếu được xem tranh ông, nếu biết thưởng thức tranh ông, chắc cũng không nề hà gì giá bức tranh cao hạ, miễn là giúp được một nà họa sĩ có tài đang cần giúp, có lẽ tiền ra mua một bức tranh của ông Chánh treo nhà còn hơn là bỏ hàng nghìn ra mua những cái vô ích khác, mua đồ cổ hay ngọc đá tổn tiền mà không khuyến khích được ai.

HỒNG-SƠN

Ngày xuân ngồi ngắm hoa thủy tiên
Lòng thơ bỗng thấy sôi nổi lên.
Bất chợt thi-nhân ngồi bộp trán,
Cổ bình một bài « đượ ngoài hiên ».

Ngoài hiên đứng chờ người bạn quen,
Chờ mãi không thấy, đa trù phiên.
Mấy bay, gió thổi, lá bàng rụng,
Thi-nhân bất giác cong buồn thêm.

Không thấy bạn quen « ai » mới thú,
Tha vào trong nhà đắp chăn ngủ,
Nghĩ vầy vừa loay quay lung vao,
Bỗng thấy một người nằm cũ hũ.

Người đó ung dung đi lại gần,
Cất giọng nhẹ nhàng « kia Dương-quân,
Ngay lời sao không say tay lạy,
Tôi gì hng đấy, rết cực thân ».

Chưa kịp trả lời, khách lại nói:
« Người trần ai cũng có tai tai,
« Nên ngay làm ba cung ông Váo,
« Để gọi lập bỏ cho ít lời.

« Chẳng biết ông có sung gì không?
« Riêng tôi chẳng quên về ngài gian
« Một câu lâu bay, ngửa tờ công,
« Gọi chửi « vì thiêng » đáng ngài nhận

Đám ma

- Cái gì như cái xe hỏa ấy nhỉ?
- Máy lán đường đấy
- Thế thì con gái đầu không lán lại phải dùng máy!

« Thế giới có lắm sự khốn nan.
« Tôi đều liệt vào tờ cáo trạng.
« Đói, nhờ ông Táo đem lên trời,
« Để đức Ngọc-Hoàng coi, xét đoán.

« Này, đũa nóng củnq, ưa theo moi-
« Đũa đem quóc tay, riêu lên báo.
« Pong gái dua nhau, mờ lập hội.
« Tôi đều liệt vào tờng tờ cáo

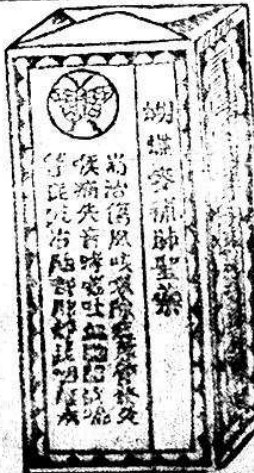
« Phải chăng lời tôi nói là đúng.
« Các có cũng tôi cũng một bụng.
« Thôi, nói lâu rồi lời xin về,
« Về nhà còn phải sửa cổ cũng »

Khách khom lưng chào, ung dung đi.
Tôi nhìn không được, bất cười khi
Khách ngoai cổ lui, trợn mắt quát:
- Ô hay bác này giống người gì!

Một lúc... ngoài cửa có xe đi
Tôi nhìn trong xe thấy bạn Mỗ,
- Kia anh. Tôi nghĩ anh không lái,
Ở nhà còn bán củnq, quả gì?
Mỗ đáp: « Tôi nhất chí tin tiên,
« Thà ăn rau bách chứ bạn quen.
« Ngày xuân gieo ngắm phong cảnh là
« Lì h lăm hơn người m rừi đing khèn.
« Anh lên ở đi với tôi.
« Chừng ta tháng thà qua đường đừ.
« Đương đời hay giữ ta sẽ biết,
« Cái cach, duy tâm chò bằng người »

Một lúc: gặp luôn hai ông khách.
Ông cố giữ lễ tuý giấy rách,
Ông mone lịch duyệt để hơn người.
Bạn nào ta theo? Các bạn michi!
(Janvier 1933)
VĂN-DƯƠNG

Sách mới in rồi :
Ai muốn chữa khỏi bệnh tả không phải dùng thuốc.
Ai muốn biết phép tiên là mẫu nhiệm thế nào ?
NÊN MUA NGAY CUỐ V SÁCH
THỜI MIỀN NHẬT - BẢN
Nghiệm theo phương pháp của Đức (Alle magne)
Chuyện chữa các chứng bệnh Giở Op.50. Ở xa mua thêm cước Op.20. Thơ và Men-let để cho nhà xuất bản như vậy :
Nhật - Nam - Thư quán Hanoi
Muốn được như tiên phải tập thời miên mới được.
Sách dạy thời miên thuật đã in ra năm cuốn từ số 1 đến số V giá 2.000. ở xa mua, thêm cước Op.80. Mua riêng từng cuốn cũng được. Mua buôn, mua lẻ Thơ và mandat chỉ để cho nhà xuất-bản NHẬT-NAM THƯ-QUÁN, HANOI.

MÙA RẾT ĐÁ TÔI
Phổi yếu sinh ho, sớm không điều trị, lâu thành lao xuyên,
có một không hai

BỒ-PHẾ THÁNH DƯỢC
Trừ đờm, trị ho, mất lao, hết xuyên, giúp ích cho người, công thật chẳng nhỏ, có dùng mới biết!

Lọ con Op.40
Lọ lớn Op.80

ĐẠI-QUANG DƯỢC PHONG
47 phố Hàng Đường Hanoi — Giày nói số 805